

KOMUNISTINIS BLOKAS PRIEŠ FAKTUS

REGINA ŽYMANTAITĖ
Dirvos spec. korespondentė
Jungtinėse Tautose

Maždaug keturių savaitių bėgyje (balandžio 12 d. — gegužės 13 d.) posėdžiavo Jungtinių Tautų ekonominė ir socialinė Taryba, kuri yra vyriausias žmonių teisių komiteto organas.

Kovo mėn. Ženevoje savo darbą baigęs komitetas pristatė tarybai savo reportą, kuriame jo siūlymai apėmė organizacinius reikalus bei kitas problemas, jų tarpe ir žmonių teisės klausimai. Paskutinių posėdžių laikotarpio taryba priėjo prie žmonių teisių laužymo diskusijų — bet, kaip komitetas Ženevoje, taip ir čia New Yorke, taryba duplikavo komiteto nutarimus ir gilinosi vien tik apkaltinti Čilės, Pietų Afrikos ir Izraelio kraštus.

Gegužės 4 d. britų atstovas sujungė tarybą, savo pranešime nupkreipdamas dėmesį į Rytų Europą, kur neginamos žmonių teisės. Kitą dieną visa eilė komunistinių kraštų atstovų, pradedant Čekoslovakija, savo paruoštus atsakymus pradėjo kaip žirnius beriti. Čekoslovakijos atstovas, pirmas kalbėjęs, apkaltino vakarus laužymu žmonių

(Nukelta į 4 psl.)

GYNYBOS KLAUSIMAS

Lemiamiems sprendimams artėjant

Pereitą savaitę, kai pats prezidentas Carteris ieškojo asmeniško populiarumo Kalifornijoje, du jo padėjėjai: Valstybės Sekretorius Cyrus Vance ir Gynybos Sekretorius Harold Brown rūpinosi svarbesniais dalykais. Pirmasis susitiko Ženevoje su Sovietijos užs. reik. min. Gromyko pasikalbėti apie strateginių ginklų apribojimą, antrasis, taip pat Europoje, tarėsi su savo NATO kolegomis apie ge-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

resnį ir vienodesnį sąjungininkų kariuomenių apginklavimą. Faktinai pirmojo pasisiekimas priklauso nuo antrojo paruošiamųjų darbų. Ne tik Europoje, bet dar daugiau pačioje Amerikoje.

Kaip visi žinome, JAV galėtų būti ir dar neseniai tikrai buvo pati galingiausia valstybė pasaulyje. Jos didžiausias priešas buvo ne užsienyje, bet jos pačios ne-

noras tvarkyti pasaulį. Praradusi daug karinės medžiagos Pietryčių Azijoje, ji ne tik nepadidino jos produkcijos, bet dar sumažino savo karinį biudžetą. Net dabar, nepaisant visų padidinių, ji tiems reikalams išleidžia visa 18% mažiau negu 1964 metais, jei sumažinsime infliacijos išpūstą dolerių skaičių.

Tuo tarpu JAV didžiausias varžovas Sovietų Sąjunga per paskutinius 13 metų kasmet didino savo karinį biudžetą po 3% per metus. Rezultatas buvo toks, kad sovietai šiandien turi ne tik daugiau karių 3,9 milijonus prieš 2.1 milijoną negu amerikiečiai, bet daugiau ir pagrindinių ginklų: 1,549 žemės ir 842 povandeninių laivų strateginių raketų, tuo tarpu amerikiečiai pirmąjį turi 1,054 ir 656 paskutiniu. Tankų sovietai turi 45,000, ameri-

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvos Tautinės Sąjungos valdyba, baigianti antrą kadenciją. Sėdi iš kairės: I vicepirmininkas Jurgis Sirusas, II vicepirmininkė Stella Abraitienė, išdėninkas Petras Mačiulaitis, pirmininkė Emilija Čekienė ir sekretorius Juozas Bagdonas.

Šioji valdyba savo kadencijos metu pravedė platų Prez. Antano Smetonos gimimo ir mirties sukakčių minėjimą ir Sąjungos 25 metų sukakties proga paruošė spaudai veikalą "Tautinės minties keliu", kuris jau baigiamas rinkti ir tik dėl kelių suvėlavusių autorių, nespėta atspausdinti šiam seimui.

L. Tamošaičio nuotr.

kiečiai 10,000, o artilerijos 19,000 prieš 5,000 pabūklų.

Žinia, vien skaičiais negali visai pasitikėti. Atsiminkime, Hitleris buvo daug silpnesnis už savo priešus, bet juos triuškinė vienas po kito. Tokių pavyzdžių buvo ir daugiau. Raketose, pavyzdžiui, nors sovietai turi skaičiaus persvarą, iš tikro jie yra blogesnėje padėtyje. Amerikiečių raketos turi daugiau užtaisų, kurie gali pasiekti atskirus taikinius. Jos ir daug tiks-

(Nukelta į 2 psl.)

Vilties draugijos pirmininkas Kazimieras Pocius (vidury) su savo artimais bendradarbiais valdybos sekretoriais Teodoru Blinstrubiu ir vykd. vicepirmininku inž. Jonu Jurkūnu vieno pasitarimo metu. Šioji Vilties draugijos valdyba per pastaruosius keturius metus sutvirtino Dirvos leidimą, neužtraukiant jokių naujų paskolų, o senąsias skolas baigiant mokėti.

**SVEIKINAME AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINĖS SĄJUNGOS XV SEIMĄ IR
SUAŽIAVUSIUS ATSTOVUS, LINKĖ-
DAMI SĖKMĖS IR KAD ŠIS SEIMAS
BŪTŲ NAUJU RYŽTU TOLIAU DIRBTI
TAUTINĖS IDĖJOS DARBĄ, SIEKiant
LIETUVAI LAISVĖS!**

as
25
00

31
501
98

mu

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

'Žemės drebėjimu' buvo pavadinti Izraelio rinkimų rezultatai. Po 29 metų valdymo Izraelio Darbo partija neteko vadovaujančios rolės. 120 vietų seime ji turės tik 31 ar 32 atstovus. Didžiausia partija su 40 atstovų naujame seime bus dešinysis 'Likud' (vienybės) sąjūdis. Kaip matome, jis neturi absoliutinės daugumos ir bandys sudaryti koalicinę vyriausybę. Kitos dvi didesnės partijos - Demokratinis Sąjūdis permainingai turės 14 atstovų ir Tautinė Religinė Partija - 12. Komunistai pravedė 5 atstovus. Už juos daugiausia balsuoja Izraelyje gyveną 400,000 turinčių pilietybę arabų.

Pagal parlamentarius papročius, naują vyriausybę turėtų sudaryti didžiausios seimo frakcijos vadas Menahem Begin, 63 metų, prieš mėnesį turėjęs sunkią širdies ataką. Gimęs Lenkijoje Begin Palestinoje atsirado 1942 metais, kur tuojuo įsteigė savo partizanų sąjūdį Ir-gun. Sąjūdis pasižymėjo atentatais prieš arabų ir britų institucijas. 1946 m. jis susprogdino Karaliaus Dovydo viešbutį Jeruzalyje. Tą syk ten žuvo 91 asmuo.

'Žemės drebėjimu' rinkimų rezultatai vadinami todėl, kad Begin vyriausybė nenorės sutikti su, Dirvoje jau minėtu, George Ball planu, pagal kurį Izraelis turėtų atiduoti daugumą 1967 m. užkariautų žemių ir leisti įsteigti Vakariniame Jordano pakraštyje palestiniečių valstybę, susijungusią federacija su Jordanu. Begin aiškina, kad palestiniečių valstybė būtų sovietų įtakoje ir nuolat sudarytų tiesioginę grėsmę Izraeliui. Anot jo, net prezidentas Carteris turėtų žinoti iš biblijos, kad visa Palestina yra žydų protėvių žemė, kuri jiems ir priklauso. Kas gi liečia ten gyvenančius arabus, jie visi turėtų lygias teises ir kultūrinę autonomiją. Ar tuo Begin galės įtikinti Carterį ir Amerikos žydus, gali atsakyti tik ateitis.

Pats Ball aiškino per ABC televizijos tinklą ketvirtadienį, kad Izraelio padėtis darosi sunkiau pakenčiama. In-

fliacija pereinamais metais pasiekė 38%. Daugiau kaip trečdalį visų valstybės išlaidų - tiksliai 36% - Izraelis išleidžia krašto apsaugos reikalingam. Kraštas išsilaiko iš 2 bilijonų dolerių JAV pašalpos ir vieno bilijono žydų surenkamų aukų. Kraštą kamuoja ir korupcija, kas didžia dalimi prisidėjo prie Darbo partijos pralaimėjimo.

Begin siūlė tuojuo pat pradėti tiesiogines derybas su Sirija, Egiptu ir Jordanija. Tą jau anksčiau siūlė kiti Izraelio ministrai pirmininkai, tačiau arabų valdovai tokius pasiūlymus vis atmesdavo, ir nėra pagrindo tikėti, kad jie savo pažiūrą pakeitė.

***

Kokių išpūdį Izraelio rinkimų rezultatai padarė Ženevoje posėdžiaujant Vance ir Gromyko, žinių nėra. Tie pasikalbėjimai laikomi paslaptyste. Buvo tik paskelbta, kad jie lietė visas bėgančias problemas ir buvo 'business-like'.

***

Tuo tarpu iš Afrikos pranešama, kad Sudanas iš savo krašto išprašė 90 sovietų karininkų misiją. Įdomu, kad tokiu, iš pažiūros mažame krašte kaip Sudanas, sovietų ambasada turėjo 150 valdininkų!

Viceprezidentas Mondale, pavišęs Portugalijoje ir Ispanijoje, atvyko į Vieną, kur susitiko su Pietų Afrikos ministru pirmininku Vorsteriu. Manoma, kad jis spaudė Vorsterį paveikti ir Rhodėzijos vyriausybę, kad toji greičiau sutiktų su valdžios juodiesiems perleidimu. Mozambique valstybėje iš kurios veikia partizanai prieš Rhodėziją, viešėjo JAV ambasadorius Young. Ketvirtadienį Rhodėziją apšaudyti pradėjo ir Zambios kariuomenė.

***

Buvęs prezidentas Nixonas savo trečiame pasikalbėjime su Frostu aiškino, kad prezidentas tam tikrais atsitikimais turi teisę įsakyti nelegalius veiksmus, kaip pvz. įsilaikyti Ellsbergo, kuris pasakė slaptus Pentagono po-

pierius, psichiatro raštinę. Į Frostą klausimą, ar nebūtų geriau tai įgalinti įstatymais Nixonas atsakė, kad teorijoje tai skamba labai gražiai, bet praktiškai nįmanoma, nes tik sukeltų triukšmą ir išpėtų tuos, kurių priešvalstybinė veikla sukelia įtarimą.

Tuo tarpu sen. Birch Bay ir Edward M. Kennedy pasiūlė įstatymą, kuris išakmiai draudžia ir prezidentui be teismo leidimo įsakyti klausyti piliečių telefoninių pasikalbėjimų, įtariant juos valstybės išdavimu.

Pagal siūlomą įstatymą teisėjas prieš duodamas leidimą turi būti įtikintas, jog esama rimtų duomenų, kad įtariamas asmuo yra užsienio agentas ir savo telefoną naudoja nelegaliai veiklai. Jau 1968 metų Omnibus Crime Control Act draudžia klausyti telefoninių pasikalbėjimų žvalgybos reikais.

Gynybos...

(Atkelta iš 1 psl.)

lesnės. Užtaisais matuojant amerikiečiai pralenkė sovietus 8,500 prieš 3,500. Tas pats ir su povandeniniais laivais: sovietai jų turi daugiau, bet mūsų geresni ir tylesni, juos sunkiau susekti. Bet vėl — jei civilius gyventojus ruošti atominiam karui šiame krašte laikoma nesamone, sovietai tai laiko visai įmanomu ir reikalingu dalyku!

Pagal Nixono apibrėžimą antrame pasikalbėjime su Frostu, "Detente" yra tik galimybė su sovietais pasiderėti: jei jūs darysite taip, mes darysime šitaip. Žinia, ir čia dar yra nemažai galimybių blefui, ypač sovietams, kurie turi totalinį režimą. Bet 'detente' leido palyginti ginklų kiekius ir kalbėtis apie strateginių sumažinimą. Jau dabar abu kraštai gali vienas kitą sunaikinti ir tuo pačiu verčiami sulaukyti nuo smarkesnio status quo pakeitimo. Ir jei taip, ar negalima susitarti dėl esamo balanso išlaikymo, technikos pažangą naudojant kaip derybų objektą — 'Bargaining chips'?

Ta idėja buvo įgyvendinta jau Fordo administracijos, vadinamu Vladivastoko susitarimu, abiem kraštam

duodant teisę turėti po 2,400 strateginių 'vežimų' — raketų ir lėktuvų. Amerikoje po to turėjo kilti minčių, kad jai faktinai visai nereikia turėti tiek tų 'vežimų' 'launchers'. Jos gynimasis dabar bazuojasi strateginių trikampių: žemėje paslėptomis raketomis, Jei viena kuri rūšis būtų išvesta iš rikiuotės, turėtų užtekti kitų dvejų. Logiškai galvojant pagrindinis sovietų ginklas — jų žemėje suslėptos raketos yra nutaikintos į amerikiečių tokias pat raketas, kurias norėtų vienu smūgiu — staigiu puolimu sunaikinti. Jei iš tikrųjų taip atsitiktų, JAV galėtų atsikėryti dar 336 raketom, esančiom 21 povandeniniame laive, kurie visą laiką plaukiojo vandenynų gelmėse ir kuriuos labai sunku susekti, jau nekalbant apie jų sunaikinimą. Iš to taip pat logiškai išplaukia dar viena mintis. Jei sovietams iš tikro yra galima sunaikinti žemėje paslėptas raketas, kodėl nekoncentruoti JAV atsakymą tik judriais ginklais — povandeniniais laivais ir lėktuvais, iš kurių gali būti paleistos ne tik raketos, bet ir naujos 'skraidančios bombos'? Tokios minties priešininkai atsikerta, kad jei sovietams leisti persvarą skai-

čiais, jie tai išnaudos psichologiškai, į savo pusę vienaip ar kitaip palengdami trečiasias valstybes. Be to, žemėje esančias raketas galima pakeisti ant judrių platformų sustatytom. Tas platformas galima būtų visą laiką geležinkeliais ar kitaip vežioti ir tokiu būdu priešui būtų sunku į jas pataikinti. Amerikiečiai turi planus tokiai MX raketai, o sovietai jas jau praktiškai bando.

Savo pirmuoju ėjimu šioje byloje Carterio administracija faktinai pasiūlė sovietams prisitaikyti prie amerikiečių turimų strateginių vežimų skaičiaus tarp 1,800 ar 2,000 ir sunaikinti beveik pusę jų jau turimų sunkiųjų raketų. Sovietai, žinoma, skaito, kad jų žemėje bazuotų raketų persvara tik sulygina juos su amerikiečių 'trikampio' pajėgumu. (Jų povandeniniai laivai neplaukioja visą laiką kaip amerikiečių, o bombonešių jie turi visai nedaug ir visi jie jau labai seni).

Jei Ženevos derybos neduos rezultatų, JAV turės greitai apsispręsti, ką toliau daryti. Jau senovės romėnai žinojo, kad jei nori taikos, ruoškis karui. Bet ar tai dar tinka šiems laikams?

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

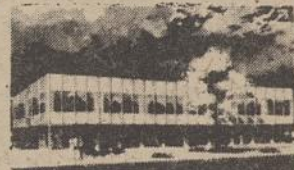
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/2 % — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2 % — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4 % — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2 % — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Munchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

Kelionė įsina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montreallio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS TELEF. (617) 969-1190
BAL TIC TOURS arba
8 WHITE OAK ROAD 1-800-223-7420
NEWTON, MASS. 02166 (prašyti kalbėti su "Pat")

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą keliaujant anksčiau.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiuro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ALT S-gos SEIMO IŠVAKARĖSE

Esame Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 15-jo Seimo išvakarėse. Tai ne eilinis įvykis organizacijos gyvenime, ypatingai šiuo metu, kada visų organizacijų veikloje jaučiamas nepasirūpinimas, nuovargis ir abejingumas. Daug reikšmės turi ir aktyvių bendraminčių pasitraukimas iš gyvųjų tarpo.

Šie įvykiai daugeliui likusių gal primena ir jų amžių, gal primena sulėtinti tempą, sumažinti įsipareigojimus. Ir šiemet nebematysime Seime visos eilės aktyvių Tautinės Sąjungos narių, kuriuos prislėgė svetimos žemės velėna. Šios neišvengiamos gyvenimo tikrovės akivaizdoje mūsų pareiga rūpintis, kad pasitraukusių Sąjungos narių eiles užpildytų jaunosios jėgos. Mūsų pareiga ne vien tik paverkti iš gyvųjų tarpo išsiskyrusius, bet atsiveikinant su jais, prisiekti sau tęsti jų darbą, nes, kaip mes kiekvienas atliksime organizacines pareigas, nuo to priklausys ir idealų įgyvendinimas.

ALT S-gos Seimas, tarp kitų klausimų svarstys ir vieną iš pačių didžiųjų problemų, ko nei vienas taurus lietuvis negali užmiršti — lietuvių tautai laisvės ir nepriklausomybės siekimo keliu ir priemonės. Svarstys, kaip savo bendru darbu, organizaciniais saitais turi įsijungti akademiniams jauniems į tautinę, politinę, visuomeninę ir kultūrinę veiklą, kurią jie turi perimti. Džiugu, kad tokių pavienių jaunuolių ALT S-ga nestokoja.

Seimo atstovai svarstys, pasidalins nuomonėmis apie svarbiausius Tautinės Sąjungos uždavinius, atviromis akimis žvelgs į šandienines pasaulio politikos painiavas, kuriose nematom, prošaistės nei šešėlio, kuris sakyti, kad yra surastas kelias ar mažas takelis į teisingą ir garbingą taiką, į Lietuvos išlaisvinimą. Tamsių jėgų vystomas judėjimas kelia baimę didelėms valstybėms, o dar daugiau pavergtosioms, kad teisingumą atstovaujančios jėgos nekapituliuotų. Tokių įvykių laikotarpyje mes susi-

EMILIJA ČEKIENĖ,
Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos pirmininkė

renkam ne verkšlenti, bet prisiekti tęsti kovą, kol pasaulis išgirs mūsų balsą, kol pamatys Lietuvai padarytos skriaudos neteisingumą, pavergėjo terorą ir brutalumą. Seimas nustatys ir ALT S-gos kelią bei veikimo gaires ir įpareigos kiekvieną Sąjungos narį kovoti, aukotis ir dirbti.

Kartais tenka sutikti žmonių, kurie, iš šalies stebėdami vadovaujančių asmenų, darbą, nurodinėja draugų būrelyje veikimo

planus, kritikuoja dirbančiuosius, o kartais iškelia gerų sumanymų, tačiau visa tai lieka tik mažame draugų būrelyje. Seimas yra geriausia proga skyrių susirinkimuose ar bendraminčių rateliuose išdiskutavus, S-gos veiklą liečiančius klausimus pareikšti ir pasidalinti nuomonėmis su visais Seimo atstovais.

ALT S-gos Seimas pasisakys ir spaudos reikalais. Spaudos, kurios aukščiausias tikslas yra siekti Lietuvai laisvės be paliovos budinti, kad jos skiltyse šiuo klausimu tinkamai, objektyviai būtų informuojama lietuvių visuomenė, kad jos puslapiuose būtų daug vietos skiriama jaunajai kartai, kuri domisi ir ruošiasi talkinti, o vėliau tęsti mūsų darbą. Spaudos, kurios atstovai raštu kalba ne vien savo nuomonę, išsakydami, bet visuomenės daugumos nuomonę. Spaudos, kuri sieja po pasaulį išblaškytus lietuvių su laisvinimo institucijomis. Juo tie saitai bus glaudesni bei stipresni, juo jų darbas bus našesnis ir sėkmingesnis.

Ne mažiau svarbią Seimo dienotvarkės dalį sudaro ir išrinkimas naujos vadovybės organų, kurie su dideliu ryžtu ir pasiaukojimu kruopščiai vykdytų visus atstovų pageidavimus ir nutarimus.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

J. Rumbutis, Geneva, O. 17.00
V. Kačinskas, Chicago .. 7.00
M. Trautrimas, Fremont, Neb. 2.00
J. Šlapelis, Cleveland 2.00
V. Kalaina, Melrose Park 2.00

ALT S-gos buvę pirmininkai inž. Eugenijus Bartkus ir Vytautas Abraitis dalyvauja ši savaitgalį ALT S-gos seime Philadelphijoje.

ALT S-gos Seimui Philadelphijoje š. m. gegužės 28-29 d. rengti komiteto pirm. Vytautas Matonis su komiteto nariu Petru Dideliu.

A. Lapinas, Chomedy Laval 2.00
J. Kripas, Ann Arbor 1.00
P. Seniūnas, Chicago 3.00
A. Šidlauskas, Chicago .. 2.00
A. Petrauskis, Rocky River, Ohio 7.00
G. Balanda, Warren, Mi. 5.00
D. Adomaitis, Chicago .. 2.00
S. Thomas, N. Miami, Fla. 10.00
J. M. Jakuliai, Greenwich 27.00
A. Petrauskas, Dearborn 2.00
K. Cicėnas, Woodridge, Il. 2.00
J. Vaičaitis, Cleveland .. 7.00

A. Mačionis, St. Petersburg Beach, Fla. 10.00
Ed. Stepas, Cleveland 10.00
M. B. Abromačiai, Toronto, Ont. 24.00
T. Bogušas, Boston 7.00
A. Pesys, Dearborn 4.00
V. Abraitis, Fords, N. J. 7.00
M. Vaičius, Santa Monica, Ca. 7.00
B. Michelevičius, Washington, D. C. 5.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Šis bei tas SKIRPSTAS

Skelbtasis spaudos platinimo vąjus praėjo, lyg pareiga atliktą. Gal būt, geriau negu nieko? Bet antrapus: ką nors vos atkiština darant, tik gera idėja nupigina, sužlugdoma. Jau dr. J. Balys Dirvoje pastebėjo, kad LB kultūros vadovybės pažiūra į knygas nedaug ko gero žada, kai abejojama, ar verta leisti dar naujų knygų, kol esamos neišperkamos ...

O J. Janušaitis Drauge bal. 28 taip išsireiškė apie JAV LB skelbtą spaudos platinimo mėnesį: 'Atgarsio buvo susilaukta. Viena kita nauja prenumerata nuėjo į laikraščių administracijas. Vienas kitas įsigijo knygas ... Atsiliepė Švietimo tarybos pirm. B. Juodelis. Jis specialiu aplinkraščiu visų mokyklų vedėjams ir tėvų komitetams priminė ... lietuvių spaudos ir knygos reikšmę ...' Taigi, rezultatas gal daugiau negu liūdnas ...

• Periodinė spauda dar šiaip taip pati save garsina, nors ir jai LB nuoširdi parama pravartu. Tačiau ypač sunku verstis knygai. Dr. J. Balys teisingai pabrėžė: 'Reikia mokėti knygas paskleisdinti, kad jos pasiektų savo tikslą.' Būdų knygai remti yra įvairių. Betgi vien paskelbti spaudos mėnesį, be jokių konkrečių žygių - menka sėkmė. Kad nėra knygai tikros meilės, tai ir būdų jai pagelbėti nesurandama. Gal ir neieškoma. Tai nukultūrijimo ženklas.

• Švietimo vadovai patys leidžia knygų, gal todėl ir suskato ypač savo leidinius platinti. Gal būt, ir laimėjo šitą, bet siauros apimties mastu - daugiausia mokykliniai skaitymai bei periodika, vadovėliai. O tikroji, plačioji visuomenė liko nepajudinta. Ją galima pasiekti per plačiąją mūsų spaudą, bet LB apsiriboja aplinkraščiais savo apylinkėse ar mokyklom ir garsinimu savo biuleteny. O kodėl neita viešumon su patrauklia inofracija skaitytojui: kuri (įvardijama) periodinė spauda? kurios knygų leidyklos veikia? Kuris bent praeitų metų išleistų knygų sąrašas? Kur yra mūsų spaudos nuolatiniai platintojai? Deja, šie pastarieji - pagrindiniai šulai - spaudos platinimo mėnesyje visai ignoruoti, kodėl? Toks viso užmojo susiaurinimas rodo beveik nenorą rimtai pagelbėti spaudai bei knygai.

• Gerai nora būtų naudinga kasmet vykdyti Spaudos Muge ar ką panašaus. Arba visose apylinkėse skirti vieną dieną (savaitę) viešai spaudos parodai - prekybai, drauge su viešu susirinkimu ir įdomia programa apie knygos istoriją, spausdinimą, spaudos žmonių paminėjimą ar pagerbimą ir t.t. Dabar visiškai tyla. Net nežinom, ar kur veikia knygynai-skaityklos, ar kur pageidaujamos naujos knygos? Nevienu išmeta perskaitytas neblogas knygas, o kitur, gal būt, doras lietuvis gana norėtų ką nors gero lietuviškai skaityti, bet neturi. Ypač ne dolerio kraštuose gyvenantieji.

• Spaudai ir ypač knygai globoti ir ugdyti reikalinga atskira, nuolat veikianti ir gerai nusimananti komisija - jai būtų darbo per akis. Bet centrinėje vadovybėje nėra žmonių, kurie tai suprastų. O tikrai nesmagu dėl tokios elgetiškos sėkmės, vykdamą dabartinę spaudos vąjų, pasak Janušaičio: viena kita prenumerata ... viena kita knyga ... Tai tikty kokiai nedidelei Rockfordo ar Calgary apylinkėi, bet ne visai JAV LB.

Diplomatijos paraštėje (9)

Vaclovas Sidzikauskas

Vilniaus klausimo šaknys

Šiuo klausimu yra daug literatūros ne tik lietuvių, bet prancūzų, anglų ir vokiečių kalbomis ir yra apščiiai dokumentacijos. Iš literatūros, bene vertingiausias yra prof. Alfred-Eric Senn'o knyga "The Great Powers, Lithuania and the Wilna Question 1920-1928". Dokumentacijos požūriui labai vertingas yra Lietuvos Užsienių Reikalų ministerijos leidinys — Documents Diplomatiques — Le conflit Polono - Lithuanien, Question de Wilna. Kaunas, 1924. Tą leidinį paruošė Petras Klimas artimai bendradarbiaudamas su manim. Mat prieš tai aš buvau suredagavęs vad. Geltonąją knygą — Document Diplomatiques. — La Question de Memel. Pavartojuose tą pačią sistemą ir formą. Gaila, kad Vilniaus klausimu neturim diplomatinį dokumentų leidinio tąsą, kuri apimtų Kopenhagos derybas, Pilsudskio ultimatumą "Taika ar karas" 1927 m. gruodžio mėn. Ženevoje, Karaliaučiaus, Lugano, Varšuvos, Kauno ir Berlyno derybas, Nuolatinio Tarptautinio Teisingumo Teismo Haagoje 1931 m. sprendimą, Lenkijos Užsienių Reikalų ministerio pulk. Becko 1938 m. kovo 18 d. ultimatumą ir Vilniaus sugražinimą Lietuvai 1939 m. spalio mėnesyje. Aš čia suminėsiu tik įvykius, kuriuose aš pats aktyviai dalyvavau.

Lietuvos valstybė atsiūkė su savo istorine sostine Vilniumi. 1918 m. vasario 16 dieną Vilniuje buvo paskelbtas Lietuvos atstatymo aktas. 1918 m. spalio 18 d. Vilniaus vyskupu buvo paskirtas lietuvis Jurgis Matulevičius-Matulaitis. Tų pačių metų gruodžio 8 d. jis buvo konsekruotas Vilniaus katedroje. Vilniuje veikė Lietuvos Valstybės Taryba. 1919 m. lapkričio 11 d. susiformavo ir savo veiklą pradėjo atstatytos nepriklausomos Lietuvos valstybės vyriausybė. Vokietijos okupacinei kariuomenei traukiantis iš Vilniaus, o bolševikų raudonajai armijai prie jo artėjant, lenkų POW maištaujant, 1919 m. sausio 2 d. Lietuvos vyriausybė pasitraukė iš Vilniaus į Kauną, kuris tapo laikinąja Lietuvos sostine. Bolševikų kariuomenei 1919 m. sausio 5 d. įvygiavus į Vilnių, jis išbuvo bolševikų okupacijoje iki 1919 m. balandžio 19 dienos, kada į Vilnių įsiveržė Lenkijos kariniai daliniai. 1920-21 metų Lenkijos karo su Rusija metu 1920 m. liepos 15 d. į Vilnių įvygiavo Lietuvos kariuomenės daliniai. Ten rastieji raudonosios armijos būriai Vilnių tuoj apleido. Į Vilnių iš Kauno persikėlė Lietuvos vyriausybė, tuo būdu Vilnius ir vėl buvo atstatytos Lietuvos sostinė.

Atsimenu, kaip mes, Lietuvos diplomatiniai pareigūnai užsieniuose, džiaugėmės ir didžiavomės U. R. ministerijos telegramams mums pradėjus plaukti iš Vilniaus, bet tas džiaugsmas neilgai tetruko. 1920 m. spalio 9 d. Suvalkų sutartį sulaužydamos, tariaimai sukiliusio gen. Želigovskio dvi lenkų divizijos įvygiavo į Vilnių. Lietuvos vyriausybė ir įstaigos ir vėl persikėlė į Kauną. Lenkijos okupacijoje Vilnius išbuvo iki 1939 m. rugsėjo mėn., kai į Vilnių įžengė Lenkijai į nugarą smogusi Sovietų Rusijos kariuomenė. 1939 m. spalio mėn. po "Draugiškumo ir abišalės pagalbos" sutarties su Sovietų Rusija pasirašymo, 1939 m. spalio 10 d., Vilnius ir vėl tapo nepriklausomos Lietuvos sostine.

Lietuvos konflikto su Lenkija, kuris tęsėsi visą nepriklausomybės laikotarpį išsprendimą labai sunkino toji aplinkybė, kad tai buvo ne tik teritorinis bet ir politinis ginčas. Teritorija ir Vilniaus miestas, lenkų buvo naudojami kaip priemonė toli siekusiems politiniams tikslams. 1914-18 m. karo lietuvių tauta atsisakė pritenzijų į Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos, kurios tam tikru požūriui ji buvo paveldėtoja ir tęsinys, žemes, pasitenkindama etnografinėmis, t. y. daugumoje lietuvių gyvenamomis žemėmis, su nežymiom ekonominio ir strateginio pobūdžio pataisom. Ji norėjo atstatyti lietuvišką Lietuvą, nesurištą jokiais "amžiniais" saitais su bet kuriuo kaimynu. Lenkuose, Lietuvos atžvilgiu, vyravo dvi koncepcijos. Viena, dešiniųjų, nacionalistų, Domovskio vadovaujama, Endekų "Narodova Demokracija", pagal kurią Lietuva, jei nori būti valstybė, turi atgaivinti buvusiąją uniją su Lenkija, o jei ji su tuo nesutinka, ji turi likti maža, tik žemaitija ir su maža

Aukštaitijos dalimi, be Vilniaus ir Klaipėdos, taigi praktiška negyvybinga, ilga-niui priversta ieškoti atamos Lenkijos galstybėje. Kita koncepcija, tautinio ir politinio romantiko, Jogailaičių tradicijų entuziasto, Juozo Pilsudskio, pagal kurią atstatytoji Lietuva turėjo apimti visas, arba daugumą Didžiosios Kunigaikštijos žemių, bet susifederuoti su Lenkija, bendros užsienių ir gynybos politikos ryšiais. Toji federacija Rytuose būtų nukreipta prieš Rusiją, kokios spalvos ji būtų, o Vakaruose prieš Vokietiją, istorinį abiejų tautų — lietuvių ir lenkų priešą.

Štai kodėl Pilsudskis davė gen. Želigovskiui įsakymą, jėga atimti iš Lietuvos Vilnių, sukūrė Vidurinę Lietuvą (Litwa Srodkova), intrigavo prieš nuo Vokietijos atskirto Klaipėdos Krašto atidavimą Lietuvai. Jo veikliausias ir, tur būt, gudriausias agentas buvo tūlas Holovko. Jis mėgino užmegsti santykius su paskirais Lietuvos vyriausybės nariais.

Lietuvos ginčui su Lenkija išspręsti buvo pavartotos visos priemonės: betarpiškos, jėga ir tarptautinių institucijų tarpininkavimas.

Betarpiškos, 1919 m. dr. Jurgio šaulio su lenkais vestos derybos, dėl abišalio pripažinimo de jure ir dėl Vilniaus rezultatų nedavė.

(Bus daugiau)

IŠ JT VEIKLOS

(Atkelta iš 1 psl.)

teisų. Po standartinių pasisakymų apie socialinę sistemą, kuri duoda neva geriausią ir tikrą garantiją visuomenei vystytis ir žmonių teises įgyvendinti, jis pastebėjo, kad tarptautiniai susitarimai rėmėsi tarptautinės teisės nuostatais ir niekur nėra įrodyta, kad viena valstybė turi teisės apkaltinti kitą, ar net ir prisiminti rolę kaip tarptautinis teisėjas žmonių teises reikalais. Tas neduoda teisų vienai valstybei kištis į kitos vidaus reikalus ir, kad Helsinkio Aktas leidžia

kiekvienai valstybei laisvai vystyti savo politinę socialinę ir kultūrinę sistemą, kurti savo įstatymus bei tvarką. Tikrai kai objektyviai įrodoma, kad kokia valstybė sistematiškai laužo tarptautiniais susitarimais pagrįstus principus ir žmonių teises, tada tik nebėra vidaus reikalas. Visa jo kalba buvo vien tik iškraipymas faktų ir pasisakymų.

Portugalijos atstovas aiškino, kad visos teisės — ekonominės, socialinės, civilinės ir politinės — yra neatskiriamos. Jis dar su humoru priminė, kad nereikia nusiminti tokioj sunkioj padėtyje, kaip dabar, nes 30 metų užtrukę dėl žmonių teisių vykdomos pastangos yra per trumpas laikas prilygti tobulumui. "Mes nekaltinkim vien Jungtinių Tautų dėl dabartinės padėties."

Kitoks buvo Bulgarijos atstovo pasisakymas. Ar šitie "neteisingi balsai" yra sąžiningi, ar tik priedangoje žmonių teisių pulti tam tikras valstybes? — klausė jis. Be to, jis parėmė Portugalijos atstovo pasisakymą, kad žmonių teisės yra nedalomos. Tačiau Jungtinės Tautos negali būti tarptautinės kontrolės autoritetas arba tarptautinis teismas ar net turėti kokia aukštą teisinę institu-

ciją. Jis klausė ar galima tikėti, kad tokios institucijos tikrai turėtų galimybę pilnai įvykdyti tas teises?

Gegužės 6 d. buvo svarstomas kalinamų žmonių teisių klausimas. Šitą pasiūlymą suredagavo ir įnešė Kolumbija, Graikija, Olandija, Norvegija ir Rwanda, kurios reikalavo, kad būtų sudaryta komisija ir pristatyta dokumentacija apie kalinamus asmenis. Vėliau dėl nežinomų priežasčių tas pasiūlymas buvo atšauktas.

Baigiant, įdomu pažymėti, gegužės 12 d. Vokietijoje Erich Honecker Rytų Vokietijos generalinis komunistų partijos sekretorius pabrėžė, kad socializmo įtaka tarptautinėje arenoje yra atnaujinimas žmogaus taikos ir laisvės įgyvendinimui. O tam pagrindas esąs nesikišimas į valstybių vidaus reikalus. Kas tą sulaužo, tas stato į pavojų Europos saugumą. O jo antrinis pabrėžė, kad Belgrado konferencijoje nebūtų bandoma pulti socializmą, kad niekas kurie gyvena stiklinuose namuose, nemėgintų mėtyti akmenų į defentę.

Kaip matome, žmogaus teisių įgyvendinimas kol kas neįvykdomas dėl nevienodai suprantamų principų, nes komunistinis blokas savo principus vis apriboja ir iškraipo faktus.

1977 EKSORSIJOS Į LIETUVĄ
iš BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Vienos savaitės: Rugsėjo 21 — \$838.00
Rugsėjo 28 — \$838.00

Dvieju savaitių:

Gegužės 25 — \$1045.00 Rugpiūčio 10 — \$1195.00
Birželio 15 — \$1158.00 Rugsėjo 7 — \$1158.00
Liepos 13 — \$1195.00 Gruodžio 21 — \$999.00
Liepos 27 — \$1195.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokėščiu.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENE

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7.
Šeštadieniais uždaryta.

PRICES ARE NEW, based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos sutvarkome reikalingus iškviestimo dokumentus.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Kam atiteks Beržoras?

BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS PREMIJUOTOS
DRAMOS "PALIKIMAS" PREMĖROS PROGA

JURGIS GLIAUDA

Taip jau nutiko, kad premijuoto Birutės Pūkelevičiūtės veikalo premjera įvyko ne Teatro festivalyje Kanadoje, kaip buvo planuota konkursą skelbiant, bet tolimoje lietuviškoje periferijoje, Los Angeles scenoje. Veikalas pastatytas čia gegužės 7 dieną.

Los Angeles vertas premjeros. Iš čia, iš Los Angeles dramos sambūrio, atsirado dabar virstas tradiciniu, Dramos konkursas. Jury komisija, visos penkios moterys, apdovanoj "Palikimą" pirmąją konkurso premiją. Antros premijos, kuri figuravo varžybose, kaip skelbė komisijos komunikatas, iš viso nerasta kam duoti...

Nuo šiol "Palikimas" be abejo pastoviai įeis išeiviškos scenos repertuarą.

"Palikimo" vyksmas išsiskleidžia Wisconsino valstijoje. Savo beržynais, ežereliais, švelniu gamtovaizdžiu

Wisconsinas panėsi į Lietuvos gamtovaizdį. Todėl nuostabu, kad agronomas Vaitys įkūrė čia savo plačiakraštę sodybą, Beržoną. Tai našlio Vaičio palikimo objektas. Jo sūnus, į poetus žengias Eugenijus, duktė medicinos gydytoja Irena ir jos vyras efektingas vėjo botagėlis Bruno Grigaitis, Rozalija Baužienė Vaičio meilužė nuo jaunųjų dienų, jaunutė slaugė Vaiva Stankūnaitė — tai septyni personažai, septyni stulpai, ant kurių guli lyriškai-tragiškas veikalo siužetas.

Šių šešių personažų įvairiopi interesai sudaro psichologinį Gordijaus mazgą. Visaip įvairuoja pastangos tą klasišką mazgą atriesti, kol likimo kardas jį perkersta. Kiekvienas dalyvis, netiesiu didaktikos principu, gauna ko užtarnavo ir dramos atmagza patenkina auditoriją. Kiekvienas į Beržoro akciją įtrauktas žiūrovas su atsileidusia širdimi taria: gerai, kad taip ir išsispindė...

Šis įdomus veikalas pradedamas subtiliais čechoviškų pjesių tonais. Ilgoki veikalo užuomazgos dialogai naudojami ne sceninei intrigai megzti, bet palaipsniui įvesti charakterius į jų etines pozicijas, parodyti jų veiksmų potekstę, supažindinti žiūrovą su personažo vidiniu turiniu. Kelios temos nuolatos atakuoja žiūrovą ir greta buitinių poreikių peršoka į moralės sferą, į meilės sampratų variantus. Didelė ir tariaimai tvirta Bruno schema savaip sutvardyti problemą, išviršiniai sudaro esminį veikalo siužetą. Bet polifoniškai ima skambėti kitos temos, kol, pagaliau, matome, kad scena tampa nuolatinės Eugenijaus ir Bruno dvikovos vieta. Tai dvasinių, gyvenžiūriškų deklaracijų konfliktas, kuris vienam leidžia būti perdėm ciniškam, kitam polėkiškai negyvenimiškam.

Prie sceninės polifonijos priklauso Bruno santykiai su jo žmona Irena, Bruno pretenzijos į Vaivą, slogios, romantinės reminiscencijos, kurių tiek daug Vaičio ir Rozalijos santykiuose.

Atsitiktinės, tarpusavės išpažintys, itin ryškios ant-rame veiksmė, tirštai uždengia akcijos santurumą. Čia spindėte spindi lyriniai pasažai. Šia platus savęs išsiskakymai išrauna iš dvasios pagrindžio suslėptas iki tol kančias. Ir tas keitimas nuomonėmis, išpažintimis, priekaištais pasiekia

Los Angeles Dramos Sambūris suvaidinęs B. Pūkelevičiūtės dramą "Palikimas". Nuotraukoje aktoriai: R. Zelenytė, S. Matas, V. Dovydaitis ir R. Žukas. L. Kanto nuotr.

masochistiško atoveiksčio — visi kenčia, nes jie negali nekęsti. Ciniškas nėra laimingas, nes jis ciniškas. Lyrikas kenčia, nes jis lyrikas. Palikimo objektas, plačiakraštis Beržoras, tampa nematerialiniu stimulu, visiems atskleisti save, nebenešioti širdy senai krūtinę sprogdinančių kančių. Net visai jaunutė slaugė Vaiva išgyvena apmaudą dėl klaidų ir pasitikėjimo žmonėmis.

Tokiu būdu "Palikimas" įžengia į gėrio ir blogio konfliktų sprendėjo rolę. Žiūrovas nejučiomis suskirsto personažus — kuris ką atstovauja? Ir kartu su jais išgyvena intrigos siūbavimus, nes personažų veiksmai ir pareiškimai rodo juos esant gyvais žmonėmis. Nėra mįslingumo, nes jie visi atviri, savo išpažintimis nusiima gyvenime

įprastas nešioti kasdienybės kaukes. Ir kada žiūrovas mato juos atvirus, jų pareiškimai skamba kaip jų "credo".

Premjeroje vaidino Vincas Dovydaitis (Martynas Vaitys), Saulius Matas (Eugenijus Vaitys), Inga Tumienė (Irena Grigaitienė), Rimantas Žukas (Bruno Grigaitis), Rasa Zelenytė (Vaiva Stankūnaitė) ir Viltis Jatulienė (Rozalija Baužienė).

Visi vaidintojai buvo puikūs. Buvo scenų, kurias galima vadinti "deimantiškais", dėl jų tikroviškos tonacijos, dėl aktoriškos choreografijos, dėl realių emocijų skambesio. Tas čechoviškas santūrumas, kuris, galų gale prasiveržia pro išpažintį, itin būdingas šio veikalo scenose. Los Angeles lietuvių sambūrio kolektyvas subrendo, prinoko,

pajėgus nešti ant savo pečių sudėtingus, intelektualinius, polifonius spektaklius, prie kurių priskirtinas šis premijuotasis "Palikimas".

Vaidybiniai Los Angeles lietuvių dramos sambūrio laimėjimai neatėjo lengvai. Tai ilgų metų, atkaklaus darbo, rūpestingo vaidybinų talentų ieškojimo būdu įvykdė režisierė Dalila Mackalienė. Ji atvedė į lietuvišką sceną kolektyvą jaunimą, uždegė jį scenos meile, įteigė gerą tarimą, reiklumą ir atsakomybę.

Dailininkas Algis Žaliūnas, nuolatinis sambūrio dekoratorius visad žavi plačiai ir kartu taip komatiškai pristatyta scena. Visas Beržoro komponentas efektingai sustojęs prieš žiūrovą, susideda iš penkių beržų ir kitų keturių komponentų. Tai viskas kilnojama ir lengva. Beržorą nesunku sudėti į lėktuvo bagažą.

Režisūros padėjėja, savo talka ir iniciatyva ryški Ema Dovydaitienė.

KONKURSO VALANČIAU TEMA PASKIRTA TIK VIENA PREMIJA

Lietuvių Rašytojų Draugija buvo paskelbusi konkursą vysk. M. Valančiaus tema. Konkursas apėmė romaną, dramą ir novelę. Romanui buvo 1000 dol. premija dramai — 500 dol., novelėi — 250 dol.

Atsiųsta 8 kūrinių: vienas romanas, dvi dramos, penkios novelės.

Į vertinimo komisiją Rašytojų Draugija pakvietė šiuos asmenis: Henriką Kačinską, Aliną Staknienę, Vytautą Volertą, Leonardą Žitkevičių. Dr. Juozas Girnius buvo dr. Jono Lenkaitio, mecenato, atstovas.

Komisija posėdžiavo gegužės 14, šeštadienį, Kultūros židinio bibliotekoje. Posėdy nedalyvavo dr. Juozas Girnius. Jis buvo pasiektas telefonu. Komisijos pirmininku išrinktas Vytautas Volertas, sekretoriumi — Leonardas Žitkevičius.

Komisija plačiai išnagrinėjo visus veikalus ir nutarė neskirti premijos nei už romaną, nei už dramą.

Paskirta premija už novelę. Balsų dauguma buvo išrinkta novelė "Vyskupo šešėlyje". Pasirašyta P. Rugsėjo slapyvardžiu. Atidarius voką, paaiškėjo, kad P. Rugsėjis yra Jurgis Gliuda. Jam ir tenka 250 dol. premija. Premijos mecenatas — dr. Jonas Lenkaitis.

GENERAL OFFICE

Openings available for qualified full time & part time clerks in our main office. Duties include typing, order processing, filing and phone work. If you are detail oriented

Call 216-881-2006, Ext. 66

Between 11 a.m. — 4 p.m.

Mon. thru Fri. only.

(20-26)

1977 METŲ DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiu įteikti data: 1977 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėsti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Laiškai Dirvai

VLIKAS TEISMO ROLĖJE!

Iš Eltos pranešimo atspausdinto Drauge nr. 112 ir R. Žymantaitės pareiškimo, atspausdinto Dirvoje nr. 19 matosi, kad tarp dviejų asmenų: iš vienos pusės dr. B. Nemicko ir iš kitos pusės E. Čekienės, kilo nesupratimas. Dr. B. Nemickas spaudoje teigia, kad E. Čekienė platina okupanto leidinį diskredituojantį B. Nemicką, o E. Čekienė, taip pat spaudoje, kategoriškai paneigė tą jai daromą užmetimą.

Vlikas, sudarytas, kad vadovautų Lietuvai išlaisvinti, šiuo atveju susismulkinio ir nepagrįstai įsikišo į dviejų asmenų ginčą, nelegaliai pasisavino Teismo funkcijas. Savo balandžio 30 d. posėdyje Vlikas pripažino ALT S-gos pirmininkę E. Čekienę kalta platinusi okupanto šmeižtus apie B. Nemicką.

Iš virš išvardintų Eltos ir R. Žymantaitės pranešimų nesimato, kad tame "quasi" Teismo posėdyje dalyvautų kaltinamoji, liudininkai bei ekspertai ir jie būtų apklausti. Susidaro vaizdas, kad Teismas buvo slapstas, kaip praktikuojami bolševikų saugumo organų ir praktikuoti nacių laikais.

Dar labiau nesuprantamas į kaltės sprendimą

įtraukimas ALT S-gos. Jei ką nors panašaus, kuo yra kaltinama E. Čekienė, būtų ji darysi, tai ji darytų savo iniciatyva, o ne ALT S-gos pavesta. Įtraukimas į kaltės sprendimą ALT S-gos yra jos žeminimas.

Bendrai imant Vliko įsikišimas į dviejų asmenų ginčą, nelegalių Teismo funkcijos pasisavinimas, teisenos procedūra ir neapgalvotas sprendimas pažemino Vliko orumą ir nuvertina jo paskirtį.

Kad atstatytų jo orumą Vlikas turėtų atšaukti savo sprendimą ir apie tai viešai paskelbti.

Stasys Šimoliūnas
J. Švoba

Detroit, Mi.

AR JAU UŽMIRŠTAME PRŪSŲ LIETUVĄ?

Yra malonu kiekvienoje Dirvos laidoje paskaityti Vytauto Meškauskio komentarų iš tarptautinės politikos akiračių. Esu vienas iš daugelio jo spaudos skilčių mėgėjų. Š. m. gegužės 12-tos laidos straipsnyje "Ne iš tos operos", tačiau, autorius nustebina savo pareiškimais apie Lietuvos sienų problemas. Besisielojantiems Lietuvos laisvės ateitimi ši tema yra labai jautri ir

svarbi, kad šitaip žvilgterti į ją tik prabėgomis.

Kalbėdamas apie ALTos pirm. dr. K. Bobelio pranešimą Chicagoje Helsinkio reikalais ir apie dalyvių paklausimus Vytautas Meškauskas pareiškia nepritariamą vieno dalyvių iškeltai minčiai, kad Rytų Prūsijos dalis, šiandien pavadinta Kaliningradu, turėtų būti reikalaujamą Lietuvos sienų apimtyje. Pagal A. Meškauską "gal toks pareiškimas būtų suprantamas ir reikalingas 1919 metais dalinant kaimynams Kaizerio Vokietija... Dabar po šešiasdešimt metų situacija yra radikaliai pasikeitusi".

Kas gi atsitiko, kad po šešiasdešimties metų mūsų tauta staiga negalinti reikalauti savosios gyvenimo erdvės? Jeigu toks pareiškimas "būtų suprantamas ir reikalingas 1919 metais" tai jis yra daug suprantamesnis ir reikalingesnis dabar, kada kryžiuočių palikuonys, išžudę prūsų ir lietuvių gentis, pagaliau patys liko nušluoti nuo šios mūsų senolių krauju primirkusios žemės. Jeigu sveika logika ir tarptautinis teisingumas kada nors egzistuos tautų ir valstybių santykiuose, tai ginklu ir krauju užgrobtos žemės, plėšikams išsinešdinus, tik teisėtiems šeiminkams tegalėtų ir grįžti. Bet kaip tai galės įvykti, jeigu mes patys tų teritorijų nereikalaujame ir numosime jų likimą kitiems?

Manau, kad visiems yra žinomas faktas, kad Prūsų Lietuva nuo neatmenamų amžių buvo apgyventa lietuvių gentimis. Šių žemių jau reikalavo Vytautas Didysis stipriai motyvuotais raštais. Tai kraštai ir žmonės, kuriuos keletą šimtmečių vėliau labai įspūdingai aprašė Kristijonas Donelaitis. Tai kovų krauju ir prispaudėjų vargu išrašytas testamentas šaukiantis grąžinimo prie Lietuvos.

Vytautas Meškauskas būkštuoja, kad "visų pirma Rytų Prūsijoje dabar gyvena rusai, kurių priskyrimas Lietuvai tik padidintų rusų procentą Lietuvoje". Šitokiu pagrindu mums nebūtų vertėję reikalauti nei Vilniaus dėl neišvengiamai lenkų procento padidėjimo. Drąsus tautos ryžtingumas apsprendė Vilniaus priklausomumą Lietuvai, kurio nedrįso paneigti nei okupantai rusai ir vokiečiai. Tautos prisirišimas prie Vilniaus, net ir šiandieninė nepalankiose administracinėse sąlygose, padarė tai, kad lietuviai Vilniuje jau sudaro pusę visų miesto gyventojų. Kodėl nesiryzti grąžinti Karaliaučiaus sritį tokiu pat ištvermingumu ir moraliniu ryžtingumu!

Faktas, kad Mažąją Lietuvą šiandien yra apnikę nauji kolonistai neturėtų sumažinti, bet priešingai, tik sustiprinti kiekvieno lietu-

Visi už vieną, vienas už visus...

VILJA NASVYTYTĖ

VILJA NASVYTYTĖ, Jono ir Reginos Nasvyčių dukra, clevelandiečiams žinoma kaip daugelio parengimų pravedėja, skautė, buv. liuanistinės mokyklos mokytoja, istojo į JAV karo aviaciją, kartu sekmingai tęsdama aukštąjį mokslą. Šiuo metu ji atlieka tarnybą vienoje amerikiečių aviacijos bazėje, iš kur parašė šiuos vienos dienos išpūdžius.

***

Štai jau 19 mėnesių kai tarnauju JAV karo aviacijoje. Dienos, savaitės, mėnesiai pralėkė vėjo sparnais. Su kiekviena diena išgyvenu daug ką, ko negalėčiau kitais atvejais išgyventi, pamatyti pajusti... Plečiasi horizontai ir pamatau, kokie jie platūs, nesibaigia...

Prieš kiek laiko Ispanijos pajūryje įvyko katastrofa. Susidūrė, per aklą klaidą, Amerikos ir Ispanijos laivai. Žuvo Amerikos jūrininkai. Lavonus surado, bet ne visus, vis dar trūksta... Surastuosius atgabeno į mūsų aviacijos bazę paruošimui laidotuvėms. Iš čia jie bus nugabenti į JAV, kur jų tėvai, šeimos, draugai paskutinį kartą su jais atsisveikins, kur juos priglaus tėviškės žemė...

Aš su keliais bazės vyrais paradinėse uniformose stovime bazės aerodrome. Netoli paruoštas laukia lėktuvas, dar tuščias. Atviros gale durys su paruoštu tiltu. Privato

žiuoja kariškas sanitarinis sunkvežimis ir matau jame geležinius karstus, šaltus, sunkius. Mūsų garbės palyda, lyg vienas, išsitiesia rikiuotėje, lyg visi būtume girdeję komandą 'ramiai'. Bet viskas be žodžių...

Atžygiuoja vėliavininkas su palyda. Priešais vėliavą stovi pulkininkas. Lėktuvo pilotai išsirikiavę stovi truputį nuošaliau. Nutyla lėktuvo motorų užimas. Staiga už stoja visiška tyla. Nakties tamsa - lyg staiga gilesnė, kietesnė, rimtesnė. O mes - vis stovime ramiai, lyg būtume pakviesti tylos ir susikaupimo valandėlei...

Po sanitarinio sunkvežimio duris traukiame pirmąjį karstą. Apdengę vėliava nešame jį iki lėktuvo tilto. Praeinant tarp vėliavos ir pulkininko, pulkininkas saliuotuoja. Prie lėktuvo angos pa dedame karstą ir visi keturi, lyg vienas, žengiamo du žingsnius atgal. Kai karstą įneša į lėktuvą - apsisukam, ramiai ir išdidžiai žygiuojame atgal prie likusių, belaukiančių karstų.

Ir vėl - pro sanitarinio sunkvežimio siauras duris slenka naujas karstas...

Pilotai, pastebėję, kad trūksta pagalbos, priėję dirba kartu su mumis. O mes - jauni, seni, keli vos du mėnesiai kariškio tarnybos težina, kiti - virš 20 metų, vėl apdengiame karstą vėliava ir nešame iki lėktuvo... Ir vėl, ir vėl... kol aštuoni karstai guli didžiulio lėktuvo viduje... ir užsidaro durys...

Nepaprastas jausmas apima mane. Šiurpas krečia... Kas žino - kokio amžiaus būtų sulaukę tie, kurie guli lėktuve šiuo metu... Neduok Dieve - gal kai kurie už mane dar jaunesni... Ir, rodos, ne karo metas...

Galiu būti dėl daug ko dėkinga! Kad esu gyva! Kad esu pilietė laisvo krašto, kuriame, rodos, neskaityt amžiaus, darbo, lygio, esame pasirodę padėti vienas kitam, negalvodami 'ar tai dera mano pozicijoje esančiam asmeniui'?

Visi padedam vieni kitiems. Ir visi tą vakarą pajutome kažkokį mus surišantį ir suartinantį jausmą... Paskutinį kartą palydėdami žuvusius lyg pagerbėm juos visos žmonijos vardu...

Ir - esu tikra - visi pasijutome sieloje stipresni, širdyje myli stipriau Dievą, savo kraštą ir savo artimą, žmogų...

Pro ašaras akyse vis matau visų bendravimą, jėgų jungimą ir kariškos tradicijos garbingumą... bei sielos kilnumą... Jauni, vyresni, aukšto laipsnio ir žemesnio, įvairių auklėjimų, gimimų... visi už vieną, ir vienas už visus.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

SIUNTINYS 1 1977

Labai gera eilutė medžiaga su jaudimu "All wool made in England"; crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui; gėlėta nallono medžiaga suknelei; 1 vyriški nallono išelginiai marškiniai; 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 2 poros vyriškų arba moteriškų nalloninių kojinių.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis \$175.00.

Į šį sluntinį dar galima įdėti 5 m. medžiagos arba kitokių prekių iki 10 svarų svorio. Žemiau siūlome keletą populiariesnių dovanų.

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	40.00
Nertinis, vyriškas arba moteriškas	27.00
Geresnis nertinis	32.00
Kojinės, vyriškos arba moteriškos, nallono	3.00
Tights	3.50
Vilnonė medžiaga suknelei	24.00
Crimpleno medžiaga suknelei	18.00
Crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui	30.00
Nallono apatinis	10.00
Nallono marškiniai	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Vilnonė skarelė	11.00
Lietisargis telescopis	12.00
Angliška vilnonė labai gera eilutė medžiaga	50.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	60.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	75.00

Sudarant visai naują sluntinį, dar reikia pridėti \$24.00 persiuntimo išlaidoms.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

BALTIC STORES LTD.
11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT
TEL. 01 739 8734 ARBA 01 460 2592

Algis A. Regis
Chicago, Ill.

ROMO KALANTOS BALSAS IŠ ANAPUS VANDENYNO

VYT. ALANTAS

Į Gyvąjį Degilą, užsiliępsnojusį Kaune 1972 m. pavasarį galima žiūrėti įvairiais požiūriais: galima jį laikyti giliausia meile bei pasiaukojimu tautos labui, didžiausiu savęs išsižadėjimu kolektyvo naudai, protestu prieš raudonąją maskolių vergiją, paraginimu tautiečiams nenustoti vilties ir nepadėti ginklo, šaukimu ir kitoms pavergtoms tautoms nenuleisti laisvės žibinto ir t.t. Škart norėčiau atkreipti skaitytojų dėmesį tik į vieną Romo Kalantos tragedijos požiūrį, į to įvykio vienijančią įtaką lietuviams, kitaip sakant, kaip į didžiosios lietuvių tautos kovos už laisvę simbolį. Romas Kalanta netelipa jokios srovės programoje ir jokioje ideologijoje: jis priklauso visai lietuvių tautai. Romas šaukė: — Laisvės Lietuvai! — tiek savo tautiečiams Tėvynėje, tiek mums, išsiblaškiusiems po visą pasaulį, išeiviams. Taip Gyvojo Degilo prasmę suprato demonstrantai, išnešę Kalantos šūkį iš Miesto Sodo į Laisvės Alėją, taip supratome ir mes, tremtiniai, išėję protestuoti prieš maskolių vergiją laisvojo pasaulio miestų gatvėse... Tuo šūkiu Romas Kalanta prabilo visos tautos vardu apskritai, ir kiekvieno lietuviu vardu paskirai. Tą šauksmą išgirdo visi lietuviai, kur jie bebūtų buvę: jis sujungė mus visus.

Pareikštas reikalavimas laisvės Lietuvai nebuvo naujas: mes visi to siekiame, bet buvo nauja tai, kad jaunas vyras drįso išeiti viešumon ir blokti paverėjams tautos reikalavimą į veidą. Ir kas atsitiko? Kauno gatvėse kilo kruvinos riaušės ir per viso pasaulio lietuvių kolonijas nusirito pasipiktinimo ir viešų demonstracijų banga: buvo šaukiami mitingai, siunčiamos rezoliucijos valdžioms su paraginimais atkreipti dėmesį į pavergtąją Lietuvą, mūsų spauda Kauno įvykius aprašinėjo ir komentavo ko plačiausiai, jau nebekalbant apie pasaulinę spaudą, kuri įdėmiai sekė Lietuvos tragediją, plačiai aprašinėjo įvykius ir juos aiškino mums palankia prasme.

Aš čia noriu itin pabrėžti to sąjūdžio vieną momentą: užsiliępsnojus Kalantos Gyvajam Degilui Kauno Miesto Sode, pritrilo tremtinių savitarpio kivirčiai, ir mes visi suskatome, kaip įmanydami, kelti balsą prieš primestą Lietuvai maskolių vergiją. Romėnai sakydavo, kad, ginklams žvangant, mūzos tyli; aš no-

rėčiau pasakyti, kad, užsiliępsnojus Kalantos Gyvajam Degilui, mes užkasėme karo kirvelius ir visi urmu puolėmėm skelbti pasauliui Lietuvos tragediją. Mes iš tikrųjų supratome, ko Kalanta nori ir ką reiškia jo Gyvasis Degilas!

Mūsų išeivijos istorijoje tatau pasikartojo dukart: pirmą kartą mes susibūrėme kai Simas Kudirka atvažiavo Amerikon, ir antrą — kai Kaune susidegino Romas Kalanta. Abejais atvejais mes primiršome savitarpio kivirčius ir pasiūtome iš tikrųjų esą broliai. Bet, deja, patriotizmo bangai atslūgus, ne visiems, bet kai kuriems "visuomenės veikėjams" grįžo kovos bei narsybės ūpas ir "visuomenės veikla" sudardėjo pagal šūkį: — Kai du stos, visados susikapos!

Nuo didžiosios Kauno tragedijos praėjo 5 metai. Man šiandien ir kyla klausimas: kiek tas įvykis dar daro įtakos į mūsų visuomeninį gyvenimą? Penkerių metų sukaktis buvo paminėta labai labai santūriai: mažai buvo surengta minėjimų, spaudos dauguma net neparašė straipsnio, o tik pasitenkino Kalantos nuotrauka. Susidaro įspūdis, kad Gyvasis Degilas mums ima prigesti... Ne, mes jo nepamirštame, bet jo įtaka mūsų visuomeniniam gyvenimui toli gražu nebėra tokia gyva ir nereikšminga, kokia buvo 1972 m. Gyventi didvyrio pasiaukojimo dvasia yra vienas dalykas, o tik žiūrėti į jį formaliai iš tolo — kitas.

Mes visi ir nuolat jaučiama vienybės stoką, sakyčiau, visą laiką svajojame apie lietuvių santarvę, vieningą sklandų darbą ir t.t., bet niekad tokio "dvasios stovio" nepasiekiame. Ar tik nebūtų tikslu, reikalinga ir naudinga dažniau prisiminti 1972 m. Kauno įvykius ir Gyvojo Degilo šviesą apšviesti kasdienybę, kad mažiau būtų nesantaikos šešėlių? Kas iš to, kad kai kada atsiminė, mes kartu su Kalanta šaukiame: — Laisvės Lietuvai! — bet neiname jo nurodytu vienybės keliu? Didvyris tol reikšmingas veiksnys visuomeninėje veikloje, kol jis gyvas mūsų mintyse ir veiksmuose. Menka mums bus garbė ir nauda, jei mes Kalantą padarysime tik "šventadieninį" didvyrį, kitaip sakant, jei mes jį prisiminsime tik sukaktuvių progomis. Labai gražu parymoti prie jo kapo Romėnų kapinėse ir gal nulašinti ašarą, bet juk jis mirė ir šaukė: — Laisvės Lietuvai!

Neįvykę norai - Pro memoria

Jau daugelį metų besitęsias lietuviškojo politinio gyvenimo susiskaldymas dažnam lietuviui kelia pagrįstą susirūpinimą. Beveik visuose šių metų vasario 16 d. minėjimuose buvo reiškiamas noras ir pageidavimas bendro ir sutartino visų lietuvių darbo tiek politinė, tiek kultūrinė plotmėje.

Dr. L. Kriaučeliūno kvietimu žemiau pasirašiusieji susirinkom kovo mėn. 3 d. pasvarstyti bendro darbo ir susiskaldymo problemų. Pasiūlymą mintimis, antrą kartą susitikom kovo 17 d. ir, po ilgesnio pasiaiškinimo, sutarėm punktus laiško tekstui, kuriuo ryžomės kreiptis į Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininką ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos Pirmininką.

Pagrindinė mūsų laiško dalis buvo sekanti:

„...Todėl žemiau pasirašiusieji: inž. J. Jurkūnas, dr. L. Kriaučeliūnas, prof. M. Mackevičius, prof. dr. J. Meškauskas ir prof. B. Vitkus, kreipiasi į Jus, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės Pirmininkus, kviečia ir prašo surasti bendrą kalbą ir suderinti savo veiklą mūsų tautos laisvinimo ir lietuvių išlaikymo klausimuose.

Mes labai suprantame, kad bendrame darbe kyla daug įvairių ir painių problemų, bet mes manome, kad turint geros valios jos gali būti priimtiniu būdu išspręstos.

Pradiniams pasikalbėjimams, Tamstoms sutikus, mes galime pasiūlyti mūsų tarpininkavimą.

Po mandagių pakvitavimų dr. L. Kriaučeliūnui iš abiejų pirmininkų, kad mūsų kreipimasis gautas, balandžio mėn. 26 d. Amerikos Lietuvių Taryba laišku mums pranešė (laiško ištrauka):

„Amerikos Lietuvių Taryba balandžio 20 d. svarstė Jūsų kolegų atsiųstą raštą dėl suderinimo veiklos tarp

Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvių Bendruomenės. Altos valdyba į šį reikalą žiūri teigiamai. Kai gausite teigiamą atsakymą ir iš Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir kai bus konkrečiai pranešta apie pasitarimų pradžią, Amerikos Lietuvių Taryba skirs atstovus kurie tuose pasitarimuose dalyvaus.

Truputį vėliau Amerikos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba savo laišku iš gegužės mėn. 4 d. mums taip pat pranešė (laiško ištrauka):

„Š.m. kovo 26 d. laiške Jūsų ir pasirašiusių asmenų svarstymui JAV LB-nės Krašto valdyba savo ruožtu skyrė prideramą dėmesį. Krašto valdybos nutarta dėti tolimesnes pastangas tiesioginiams, be tarpininkų, ALTos ir JAV LB-nės vykdomų organų pasitarimams.

Priede: 1973, 1974 ir 1976

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos Amerikos Lietuvių Tarybai laišku nuorašai.

Kadangi vienas iš derybinių mūsų tarpininkavimą atmetė, tolimesnė mūsų misija visų mūsų sutarimu sustabdoma.

Baigdami šį mūsų geros valios ėjimą, vis dėlto tikimės, kad vieningas politinis darbas bus ne ryt dienos, o šios dienos deganti problema.

Keičiasi politinė ir kultūrinė situacija, atsiranda naujų problemų ir naujų uždavinių. Tikimės kad visos organizacijos tuoj pat suras kelius ir būdus bendram, darniam ir vieningam darbui. Tikimės, kad bus rasta bendra kalba ir vieningai bus derinama veikla mūsų valstybės ir tautos laisvinimo ir lietuvių išlaikymo klausimuose.

Inž. J. Jurkūnas Dr. L. Kriaučeliūnas
Prof. M. Mackevičius Prof. B. Vitkus
Prof. dr. J. Meškauskas

Chicago, 1977 m. gegužės 17 d.

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Dar galima gauti!

R. SPALIO
ROMANAS

'Mergaitė iš geto'

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

— — — IŠKIRPTI — — —

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto".

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

RALPH J. PERK, MAYOR

DEPARTMENT OF COMMUNITY DEVELOPMENT

RUTH R. MILLER, Ph.D.
DIRECTOR

GEORGE L. FORBES
COUNCIL PRESIDENT

**TO THE CITIZENS OF CLEVELAND:
PUBLIC LISTENINGS**

COMMUNITY DEVELOPMENT — BLOCK GRANT IV

DATE	LOCATION	TIME
Tuesday, May 24th	Nearwest—Tremont Office 3402 Clark Avenue	7:00 p.m.
Wednesday, May 25th	Cory Methodist Church 1117 East 105th Street	7:00 p.m.
Thursday, May 26th	Fairfax Recreation Center 2335 East 82nd Street	7:00 p.m.
Wednesday, June 1st	St. Stans Social Center 6511 Baxter Avenue	7:30 p.m.
Tuesday, June 7th	Nearwest-Tremont 3402 Clark Avenue	7:00 p.m.
Wednesday, June 8th	Cudell Recreation Center 1910 West Boulevard	7:00 p.m.
Thursday, June 9th	St. Phillips Neri Church 799 East 82nd Street	7:00 p.m.
Tuesday, June 14th	Southeast-Broadway 13405 Miles Avenue	7:00 p.m.

The Housing and Community Development Act of 1974 provided us with an opportunity to undertake housing and community development activities in a coordinated manner. With your help we designed a comprehensive program for neighborhood preservation.

We have received HUD approval of our first second and third year programs of sixteen million dollars each and are now well into implementation.

It is now time for us to prepare our plan for the fourth year of the Community Development Block Grant. Again, we are asking for your assistance and cooperation in the development of the plan. Our emphasis for Year IV will be on program options which will preserve and expand our housing stock, stabilize our neighborhoods, and revitalize our community.

The Department of Community Development welcomes your suggestions which would assist the City in meeting the objectives of the Housing and Community Development Act of 1974, particularly that of neighborhood preservation. Suggestions will be taken into consideration for possible inclusion in the list of program options fundable under the Community Development Block Grant.

The first of a series of Public listenings will be held on the above dates so that you may participate in the development of Cleveland's plan. At these meetings members of the Department of Community Development will summarize and discuss the Housing and Community Development Act of 1974, program requirements, goals and strategies for Cleveland and suggested program options.

All interested citizens are encouraged to fill out the attached form and mail it to Mr. Martin Williams at the Department of Community Development, 777 Rockwell Avenue, Cleveland, Ohio 44114.

Sincerely

RALPH J. PERK
Mayor of Cleveland

Mr. Martin Williams
Department of Community Development
777 Rockwell Avenue
Cleveland, Ohio 44114

Please check the activities which you feel are vital to you and your city

Housing needs
Site Improvements
Rehabilitation Loans
Demolition

Concentrated Crime Patrol
Local Development Corporation

Housing Clinics
Community Garden Program
Code Enforcement

Landbanking
Urban Homesteading
Public Service Program

Other suggestions: .....

NAME.....
ADDRESS.....
CITY.....
TELEPHONE.....ZIP.....

Pasiruošimai Belgrado konferencijai

Gegužės 6-8 d. Bad Kreuth, netoli Muencheno, vyko svarbi konferencija, kurioje svarstyti Maskvos vyriausybės vykdomi Helsinkio nutarimų pažeidimai. Posėdžiai vyko ryšium su birželio viduryje šaukiamąja Belgrado konferencija.

Helsinkio nutarimų esmė ir jų sukeltus padarinius ypač kraštuose už geležinės uždangos aptarė tokie kompetetingi asmenys, kaip Muencheno universiteto rektorius prof. N. Lobkowicz, Wuerzburgo universiteto prof. D. Blumenwitz, St. Galleno (Šveicarija) prof. E. Kux, Berno universiteto prof. L. Revesz ir ki-

ti. Pranešimą apie žmogaus teisių gyvenimo judėjimą Sov. Sąjungoje padarė A. Amalrikas, žinomas rusų disidentas.

Pranešimus apie padėtį atskiruose Maskvos užvaldytuose kraštuose padarė atitinkamų tautų atstovai. Apie žmogaus teisių laužymą sovietinėje Lietuvoje išsamų pranešimą padarė iš Washingtono pakviestasis prof. dr. Domas Krivickas, buvęs Vilniaus universiteto prorektorius. Pranešėjas pateikė konkretinių ir gerai dokumentuotų duomenų apie įvairius varžymus ir persekiojimus, nesuderinamus su Helsinkio nutarimais. Profesorius savo pranešimą iliustravo gausiais pavyzdžiais.

Dr. A. Gerutis atkreipė dėmesį į tautinę diskriminaciją, praktikuojamą Sovietų Sąjungoje. Jis išvedė, kad Hitlerio "Mein Kampf" išdėstytos vokiečių dominacijos bei svetimų tautų naikavimo pažiūros skiriasi nuo Sovietų Sąjungos komunistų partijos programos tik taktikos požiūriu. Maskva vykdo beatodairinę kitų tautų rusifikaciją, o partijos programoje užsibrėžtasis tikslas — "sulie-dinti" tautas į vieną "sovietinę tautą" — tikrumoje reiškia galutinį nerusiškų tautų surusinimą, kas lygu dvasiniam genocidui.

Paskutinę Bad Kreuth konferencijos dieną surengtas pasikalbėjimas, kuriame dar kartą svarstytos aktualios problemos, susietos su žmogaus teisėmis. Ypač daug diskusijų sukėlė tikybos persekiojimas Sovietų Sąjungoje. Keliais atvejais paminėta "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" ir tikinčiųjų persekiojimas Lietuvoje.

Konferencijoje, be jau minėtų dr. A. Geručio ir prof. dr. D. Krivicko, dalyvavo J. Lukošius, Vokietijos lietuvių bendruomenės reikalų vedėjas.

Konferencijos išvados bus įteiktos Belgrado konferencijos dalyviams. Konferenciją suorganizavo Luzerne veikiančioji žmogaus ir laisvo apsisprendimo teisėms ginti draugija (jos valdybos narys yra mūsų tautietis A. Gerutis), St. Gallene įsikūrusioji organizacija Communio Nova Bohemica (ji siekia vidurinės Europos tautų taikingo sugyvenimo) ir Hans Seidel Stiftung (Bavarijos valdančiosios CSU partijos studijų centras). Konferencija vyko minėtosios fundacijos būstinėje — bavarų hercogų pilyje žavioje Bad Kreuth vietovėje.

Konferencijai pirmininkavo Muencheno universiteto rektorius, o iš šveicarų vadovavo dr. X. Leu, liucerniškos draugijos pirmininkas.

MERO RALPH J. PERK SVARBUS PRANEŠIMAS CLEVELANDIEČIAMS. LIEČIAS COMMUNITY DEVELOPMENT—BLOCK GRANT IV

The Housing and Community Development Act of 1974 duoda mums galimybę pradėti apgyvendinimą ir apylinkės išvystymą koordinuotoje eigoje. Su jūsų pagalba mes suprojektavome priimtą programą apylinkių išvystymui.

Mes gavome HUD patvirtinimą mūsų pirmų, antrų ir trečių metų programoms 16 milijonų dolerių kiekvienai ir jau esame įvykdę.

Dabar yra laikas mums paruošti ketvirtų metų planą pristatymui Community Development Block Grant. Ir vėl mes prašome jūsų talikos ir kooperavimo plano paruošime. Ketverių metų plane bus pabrėžiama programų galimybės kurios išlaikys ir išplės mūsų apgyvendinimo įrengimus, stabilizuos mūsų apylinkes ir atgyvins mūsų bendruomenes.

The Department of Community Development laukia jūsų pasiūlymų, kurie galėtų miestui padėti nugalėti Housing and Community Development Act of 1974 kliūtis, ypatingai apylinkių išlaikymui. Bus atkreiptas dėmesys į siūlymus galimam įjungimui programos išplėtimo sąraše, kurios yra finansuojamos Community Development Block Grant.

Serijs viešų pasisakymų seks pagal skelbime duotas datas ir vietą, kad jūs galėtumėte dalyvauti Clevelando plano vystyme. Tuose susirinkimuose Department of Community Development nariai pristatys ir diskutuos Housing and Community Development Act of 1974 programos reikalavimus, tikslus ir strategiją Clevelandui ir siūlomų programų galimybes.

Visi suinteresuoti gyventojai yra skatinami užpildyti žinias šalia skelbime spausdinamoje atkarpoje ir siųsti ją duotu adresu.

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

PUIKUS ABITURIENTŲ VAKARAS

Lietuvių Moterų Federacijos Chicagos klubo valdyba, tęsdama jau tradicija virtusį paprotį, š. m. gegužės 14 d. surengė lietuvių abiturientų susipažinimo vakarą-balių. Tokius susipažinimo vakarus pradėjo rengti 1973 m. pavasarį. Taigi, šių metų vakaras yra jau penktas ir, kaip toks, jubiliejinis. Į susipažinimo vakarą stengiamasi įtraukti visus lietuvių, baigiančius aukštesniasias mokyklas Chicagoje ir apylinkėse. Šių metų vakaras sutraukė rekordinį skaičių abiturientų ir jų tėvelių su svečiais. Erdvi Sheraton Inn salė (9333 So. Cicero) vos sutalpino 450 baltaus dalyvių.

Vakarą pradėjo klubo pirmininkė **Matilda Marcinkienė**, taikliai žodžiu pasveikino jaunuosius abiturientus, jų tėvėlius ir svečius. Po to pristatė kiekvieną abiturientą atskirai, pažymėdama kokią mokyklą baigė, kur ir ką numato studijuoti, o motinų komiteto pirmininkė **Sofija Prankevičienė** kiekvienam-ai prisegė po gėlę Viena abiturientė atvyko net iš East St. Louis.

Kiekvienas abiturientas dalyvauja bent vienoje lietuviškoj organizacijoje. Daugiausiai abiturientų davė Marijos Aukšt. mokykla.

Tolimesnę programą praveisti pakvietė "Antro kaimo" aktorių Eugenijų Būteną.

Pirmoji į jaunuosius abiturientus prabilo gen. konsulė **Juzė Daužvardienė**. Konsulė visomis progomis suranda tinkamą žodį ir trumpoje kalboje sugeba daug pasakyti. Kun. **Jurgis Šarauskas**, kreipėsi į jaunuosius lietuvių ir kvietė ne tik įsijungti į lietuviybės išlaikymo darbą, bet jį taisyti ir modifikuoti. Praėjusių metų absolventų vardu sveikino **Loreta Andrijauskaitė**. Abiturientų vardu

Irena Prankevičiūtė dėkojo tėveliams ir Moterų Federacijai už taip gražiai surošytą šį vakarą ir pareikštus linkėjimus. Programos vedėjas aktorius E. Būtenas taip pat pasidžiaugė tokiu gausiu jaunųjų abiturientų skaičiumi ir linkėjo siekti mokslo aukštumų.

Meninėje dalyje, Irenai Prankevičiūtei akompanuojant, "Rūtos" ratelio abiturientės padainavo "Plaukia sau laivelis" ir "Jau vakaras buvo". **Vida Kazlauskaitė**, tiesiog profesionališkai, paskambino sunkų F. Chopino kūrinį.

Kun. J. Šarauskui sukalbėjus itin naujovišką ir daug sakančią maldą, visi dalyviai vaišinosi ir linkminosi VYČIO orkestrui griežiant.

Šį gerai organizuotą ir pravestą, abiturientų susipažinimo ir lietuviškai visuomenei pristatymo vakarą-balių ruošė Lietuvių Moterų Federacijos Chicagos klubas, talkinant abiturientų motinų komitetui. L.M.F. Chicagos klubo valdybą sudaro: pirm. **Matilda Marcinkienė** (antrą terminą), **M. Macevičienė**, **M. Naruševičienė**, **O. Juodvalkienė** ir **O. Rozniekienė**. Motinų komitetą sudarė: pirm. **Sofija Prankevičienė**, **A. Poškie-nė**, **M. Donskienė**, **I. Kazlauskienė**, **V. Krasauskienė** ir **V. Plepienė**.

Malonu buvo stebėti, kai pirmąjį valsa šoko abiturientės su savo tėveliais, o abiturientai su savo mamytėmis, lyg su vyresniais broliais ar sesutėmis, nes tėvai yra vidurinės kartos ir dauguma neprašo 45-50 metų amžiaus. Retas renginys sutraukia tiek daug vidutinio amžiaus žmonių. Mes esame pratę lietuvių renginiuose, ypač minėjimuose, matyti labiau pražilusius — vyresnio amžiaus asmenis. Toks didelis jaunųjų būrys (55 abiturientai ir keliolika

jų draugų), jų tėveliai ir tik retai tematomis seneliai-ės, atėję pasidžiaugti vaikų švente, paliko malonų ir ypač teigiamą įspūdį.

Padėka rengėjams ir jų talkininkams už tokį puikų vakarą.

Teko patirti, kad jau yra užsisakiusių keliolika stalų ir ateinantiems metams. Tai lyg paskatas nepamiršti panašų renginį daryti ir ateinančiais metais. Sėkmės.

PALAUDOTAS JULIUS VYTAUTAS BOBELIS

Vos septyniolikos metų sulaukęs, po ilgos ir skausmingos vėžio ligos, š. m. gegužės 16 d. ankstį rytą iš gyvųjų tarpo išsiskyrė **Julius Vytautas Bobelis**. Jaunuolis lankė aukštesniąją Dundee mokyklą ir Chicago aukštesn. mokyklą. Priklausė jūrų skautam ir sporto klubui.

Buvo pašarvotas **Evans** koplyčioje. Po maldų, skautai suorganizavo įspūdingą atsisveikinimą. Koplyčią užplūdo minios žmonių ir vėlyvesnieji negalėjo patekti į vidų ir turėjo laukti eilės.

Po pamaldų **Gimimo švč. M. Marijos** parapijos bažnyčioje, š. m. gegužės 18 d. palaidotas **Lietuvių Tautinėse kapinėse**. Mišias atnšavo ir pamokslą pasakė kan. **V. Zakarauskas**, dalyvaujant vysk. **V. Brizgiui** ir kitiems keliems kunigams.

Mišių metu giedojo solistė **Prudencija Bičkienė**, vargonavo **Antanas Kalvaitis**. Jūrų skautai atsuntė vėliavą ir garbės sargybą. Žmonių prisirinko pilna bažnyčia ir ilga automobilių eilė palydėjo į Tautines kapines.

Gedulingi pietūs įvyko **Sharkos** restorane. Pietuose dalyvavo per 250 asmenų. Padėkos žodį tarė dr. **K. Bobelis**.

Velionio **Juliaus** tėveliai yra žinomi visuomenės veikėjai ir lietuviškos veiklos rėmėjai. Dr. **Kazys Bobelis** yra ilgametis Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas ir uolus lietuviškų reikalų gynėjas.

Laidotuvėse dalyvavo iš tolimosios Kalifornijos atvykę seneliai **Deveniai** ir iš **Connecticut** dėdė **P. Vileišis** bei arčiau gyvenantieji kiti giminės.

Visuomenė reikšdama nuoširdžią užuojautą skausmą likusiems tėvams, sesutėms, broliukams ir kitiems giminėms, prašo Aukščiausiojo gailėstingumo velionio **Juliaus** sielai, kad plačiai atvėrtų dangaus vartus ir priimtų į savo karalystę.

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Artėjant **ALT Sąjungos** seimui, **Chicagos skyriaus** valdyba sušaukė narių susirinkimą, pasitarti seimo reikalais ir išklausti ak-

(Nukelta į 10 psl.)

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui

DR. KAZIUI BOBELIUI

ir šeimai, mylimam sūnui JULIUI mirus, gi-

lią užuojautą reiškia

Chicagos Lietuvių
Taryba

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui

DR. KAZIUI BOBELIUI

ir šeimai, mylimam sūnui a. a. JULIUI mi-

rus, gilią užuojautą reiškia

ALT Clevelando
Skyriaus Valdyba

Dėl sūnaus ir brolio

JULIAUS VYTAUTO

mirties, didelio skausmo prislėgtai

DR. BOBELIO ŠEIMAI —

tėvams DALIAI ir dr. KAZIUI, seserims RŪTAI, ELENAI ir ALDONAI bei broliams JONUI ir ALGIRDUI — giliausią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Barbora ir Teodoras
Blinstrubai

DR. KAZIUI BOBELIUI

ir PONIAI, mirus jų sūnui, reiškiamo užuo-

jautą ir kartu liūdime

Elena ir Kazimieras
Pociai

A. A.

JULIUI BOBELIUI

mirus, jo tėvams dr. KAZIUI ir DALIAI BOBELIAMS, šeimos nariams bei giminėms didelio liūdesio valandoje nuoširdžią užuojautą reiškia

Aldona ir Juozas
Adomoniai

Audronė Maciejauskaitė ir Linas Peškys š. m. gegužės 15 d. susituokę Chicagoje **Gimimo šv. Mergelės Marijos** bažnyčioje. Moterystės sakramentą suteikė vysk. **V. Brizgys**. Jaunieji gavo iš **Popiežiaus Pauliaus VI** raštišką palaiminimą.

Chicagoje...

(Atkelta iš 9 psl.)

tualią dr. Vytauto Dargio paskaitą.

Atidarydamas susirinkimą, pirm. Adolfas Švažas paprašė tylos minute pagerbti šiais metais mirusius skyriaus narius: Kazį Kasakaitį ir Antaną Rėklaitį, o taip pat pagerbti kap. Pr. Gudyną ir Romą Kalantą. Susirinkimui pirmininkauti pakvietė Joną Gaižutį, o sekretoriauti Ireną Budreckienę. Pirmininkas A. Švažas pranešė, kad St. Juškvienės pastangomis į skyrių įstojo keli nauji nariai. Susirinkimas išreiškė padėką plovimu. Perskaitė Sąjungos valdybos bendraraštį seimo reikalais ir prašė pasisakyti norinčius seime dalyvauti. Pagal esamą narių skaičių, Chicago skyrius gali išrinkti 8 atstovus, neįskaitant valdybos pirmininko, buv. S-gos pirmininkų ir Tarybos narių. Susirinkimas pavedė valdybai kontaktuoti norinčius vyksti į seimą narius ir išduoti jiems įgaliojimus.

Nesant daugiau klausimų, pirmininkaujantis J. Gaižutis oficialiąją dalį baigė ir pakvietė į kitą patalpą išklausti dr. Vytauto Dargio paskaitos. Dr. V. Dargis kalbėjo tema: Preventyvinis aspektas šiandieninės medicinos terapijoje. Populiarieji perduotoje kalboje, prelegentas supažindino su pagrindinėmis apsaugos priemonėmis nuo įvairių užsikrėtimų, nurodė priemonės ir būdus apsisaugoti. Patarė vartoti sveikiausią maistą, neauginti svorio ir cholesterolio.

Paskaitą visi susirinkusieji įdėmiai išklausė ir išreiškė pageidavimą sveikatos klausimais daugiau tokių populiarių paskaitų.

Po paskaitos, skyriaus ponių vaišinami, susirinkimo ralinosi atkualijomis ir seimo reikalais.

ĮTEIKTA DRAUGO ROMANO PREMIJA

Š. m. gegužės 15 d. Jau-nimo Centre įvyko dienraščio "Draugo" literatūrinė šventė. Popietės metu, mecenatas iš Los Angeles Algis Raulinaitis įteikė laureatui Kaziui Almenui, už romaną "Sauja skatikų", tūkstantinę K. Almenas laimėjo "Draugo" romano 26-tą konkursą. Žodį pasakė mecenatas ir laureatas, abu išskėlė grožinės literatūros reikšmę ir "Draugo" nepa-ilstamas pastangas skatinti rašytojus kūrybai. Programai vadovavo Rima Janulevičiūtė ir paskaitė ištrauką iš premijuoto romano "Sauja skatikų".

Meninėje dalyje, viešnia iš Philadelphijos solistė Ona šeštokaite-Pliuškonienė, akompanuojant muzikui Aloyzui Jurgučiniui, padainavo savų ir kitataučių kom-

pozitorių dainų ir operos arijų.

Visi programos dalyviai, gausios publikos buvo šil-tai sutikti ir nesigailėta ka-tučių. Ši literatūrinė ir me-ninė "Draugo" šventė buvo gerai organizuota ir praves-ta. Solistė Ona Pliuškonie-nė Chicagoje pasirodė pir-mą kartą ir publikos buvo gerai įvertinta.

RAŠYTOJAS VYTAUTAS ALANTAS CHICAGOJE

Lietuvių agronomų są-junga norėdama įamžinti lietuvių ūkininką, išlaikiusį lietuviybę sunkiu priespau-dos metu, o dabar komunis-tinės rusų okupacinės val-džios išmestą iš turėtų so-dybų, paprašė Vytauto Alanto parašyti grožinį vei-kalą-romaną. V. Alantas parašė 400-450 puslapių ro-maną "Liepkalnio sodyba" ir įteikė Liet. agronomų są-jungos valdybai, už kurį gavo sutartą 2000 dol. ho-norarą. Šiuo veikalu agro-nomų sąjunga įamžina ko-vingą lietuvių ūkininką. Vei-kalas bus atspausdintas ir atiduotas plačiajai visuo-menei.

• Gimimo švč. Mergelės Marijos (Marquette Parko) parapija švenčia auksinį jubiliejų. Iškilms buvo pradėtos gegužės 22 d. 2 val. p. p. mišiomis, kurias atnašavo vyskupas Vincen-tas Brizgys, dalyvaujant kardinolui John Cody ir di-deliam būriui kunigų. Gie-dojo parapijos choras, diri-guojamas Antano Lino, so-listai M. Momkienė, G. Ma-žeikienė ir V. Momkus. Var-gonavo A. Kaminskas, smuikavo P. Matiukas. Di-rigento asistentas ir para-pijos vargonininkas K. Skaigirys.

Iškilms buvo tęsiamos didžiajame Martinique res-torane, kur tūkstantinė mi-nia džiaugėsi savo parapi-jos gyvastingumu.

Didžiausiajai lietuvių pa-rapijai, turinčiai 2500 šei-mų, sumaniai vadovauja energingas klebonas kun. Antanas Zakarauskas. Prie parapijos veikia pradžios mokykla, kurioje dėstoma ir lituanistiniais dalykai.

Linkėtina šiai parapijai dar daug metų nepamesti lietuviško veido.

IŠ ALT S-GOS CHICAGO SKYRIAUS VEIKLOS

ALT S-gos dabartinę Chi-cago skyriaus valdybą su-daro: pirmininkas — Adol-fas Švažas, vicepirmininkas — Donatas Stukas, sekreto-rė — Genė Maldėnienė, iš-dininkė — Ona Daškevičie-nė ir kultūros reikalų vado-vas — Ignas Andrašius.

Š. m. balandžio 23 d. Lie-tuvių Tautiniuose Namuo-se skyrius surengė šaunų pavasario tradicinį balių. Prie baliaus sėkmingo pasi-sekimo daug pasidarbavo naujoji vadyba, o ypač jos energingas pirmininkas A. Švažas. Į šį baliaus rengi-mo darbą vieningai įsijungė ir kiti valdybos nariai. Ne-pamiršo savo pareigos, — atsilankyti į balių LT S-gos Chicago skyriaus nariai ir tautinei idėjai prijaucian-tieji.

Ypatingą padėką valdyba reiškia už paaugotus ba-liaus loterijai šiemis ALT S-gos rėmėjams: Danai Ku-rauskienei už saldinių dė-žę, "GINTARO" savininkui Adolfui Lietuvinkui už vokiško vyno bonką, "MET-ROPOLIO" savininkams Kaušams už bonką Cream Shery, Barauskienei už Leo-no Barausko plokšteles, "Paramos" savininkams J. Janušaičiui ir J. Mažeikai už Whisky bonką, Vl. And-rijauskui už skanaus vyno bonką, "Ramunės" valgyk-los savininkams už gražų ir skanų tortą, Donatui Stu-kui už V O bonką, p. Mal-dėnienėi už pagalbėlę, p. Steikūnienei už šaliką ir p. Pocienei už pagalbėlę.

Ypatinga padėka priklaus-o so dail. V. Vaitekūnui už paaugotą vertingą paveiks-lą, p. Buršteinui už labai vertingą dovaną ir p. Šimu-liui už dėžę šampano.

Didelė padėka priklauso solistei Danai Stankaitytei ir muzikui A. Kalvaičiui už meninės programos atliki-mą. Ir didelis dėkui visiems svečiams, kurie savo atsi-lankymu įnešė daug gyvu-mo ir sudarė malonią ir džiugią nuotaiką. Šis mal-onus įvykis naujajai valdy-bai davė ryžta ir norą to-liau testti kultūrinę ir visuo-meninę veiklą ALT S-gos Chicago skyriaus. (ia)

Amžinybėn iškeliauvus

A. A.

JULIUI BOBELIUI

Jo tėveliams DALIAI ir dr. KAZIUI BOBE-LIAMS su šeima, seneliams ALENAI ir dr. MYKOLUI DEVENIAMS ir giminėms reiškiam giliausią užuojautą

J. ir O. Andriai
J. ir A. Balčiūnai (švaistas)
Č. ir E. Gedgaudai
J. ir A. Kutros
A. ir H. Milakniai
E. ir J. Sinkiai
E. ir H. Balceriai
L. Grauzinienė
A. ir V. Markevičiai
A. Lukšienė
M. Vaičienė
J. Žirgulinė

Santa Monica, Calif.

DR. KAZIUI BOBELIUI

ir PONIAI, mirus jų sūnui, reiškiam užuo-

jautą ir kartu liūdime

Antanas ir Liucija

Mažeikos

Dr. KAZIUI ir DALIAI

BOBELIAMS,

mylimam sūnui JULIUI mirus, gilią užuo-

jautą reiškiam

Aldona ir Justinas

Valiai

Mylimai Motinai Lietuvoje mirus,

ALEKSANDRUI TRAŠKAI

ir jo SEIMAI nuoširdžią užuojautą reiškiam

HENRIKAS ir MARTA MACIJAUSKAI

Mylimai Motinai Lietuvoje mirus,

ALEKSANDRUI ir LEONUI

TRAŠKAMS

nuoširdžią užuojautą reiškiam

Jurkūnai

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

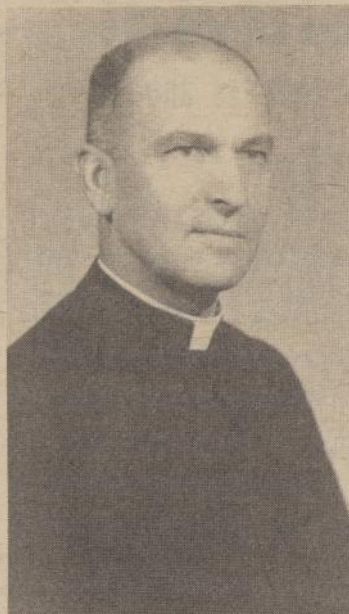

Kun. Zenono Gelažiaus kunigystės 50 metų sukaktis

Kun. Zenonas Gelažius yra kilęs iš Joniškio pavyzdingos ūkininkų Gelažių šeimos, kur buvo puoselėjamas maldingumas, darbštumas, tėvynės meilė ir meilė savo žemei. Trys šeimos vaikai pasiekė aukštąjį mokslą: vyresnysis sūnus Pranas — veterinarijos gydytojas, Ze-

nonas — kunigas ir Julius — teisininkas. Be gilaus maldingumo, tėvų įdiegtas tautiškumas buvo jų visų gyvenimo kelrodys, apvainikuotas mokslo šviesos spinduliais.

Gelažių ūkio sodyba buvo miesto pakraštyje. Namai dideli, daug ir kitų pastatų.

Kun. Zenonas Gelažius

Gražus sodas, darželis, pievų laukas. Pats ūkis, kaip ir kitų miestelio ūkininkų, kiek toliau nuo sodybos. Ūkis didelis — duba vadinamas. O kas ūkininkų, turi dubą tas ir pasiturintis. Toks buvo ir Gelažius. Tokia ir visa jų giminė. Dėl stipraus pareigingumo, darbštumo, sumanumo, gelažinės valios, buvo visų gerbiamas, mylimas.

Pagal seną tradiciją, joniškiečiai savo ūkio — dubos neskaldė. Tad vienam iš Gelažių šeimos vaikų apsisprendus pasilikti ūkyje, kiti trys — Pranas, Zenonas ir Julius kibo į mokslą. Zenonas, dar gimnazijos suole sėdėdamas, turėjo pašaukimą kunigystei, tad ją baigęs, įstojo į Kauno kunigų seminariją. O atšventęs savo jaunystės 24 metų gimtadienį, už kelių dienų savo tėviškės gražioje Joniškio bažnyčioje atnašavo pirmąsias šventas mišias. Bet pamilęs mokslą, studijas tęsė toliau Kauno Vytauto Didžiojo universitete ir jas apvainikavo bažnytinės teisės licenciatu.

Vyresnysis Gelažių šeimos sūnus Pranas, veterinarijos gydytojas, buvo vienas iš žymesnių tautininkų veikėjas, jaunesnysis Julius — teisininkas, Korp! Neo-Lithuania filisteris ir kunigas Zenonas gyvai veikė su jaunimu, jų organizacijomis.

Visados labai ramus, kuklus, giliai mąstantis, kur begyveno, nešė taikos, susiklausimo, pagarbos kitaip manantiesiems vėliavą. Apšūdusius į veiklą įtraukdamas, įsikarščiavusiuosius nuramindamas, jis gebėjo su visais gražiai, taikiai sugyventi, savo pavyzdžiu šviesdamas artimo meilę.

Karo metu pasitraukęs iš Lietuvos, kun. Zenonas Gelažius Hanau stovykloje, kuri buvo viena iš didžiausių ėjo klebono pareigas.

Atvykęs į Ameriką ėjo vikaro pareigas St. Louis šv. Tomo Akviniečio amerikiečių parapijoje, kur išbuvo 11 metų. Po to buvo paskirtas į labai apleistą, varginą šv. Juozapo parapiją. Čia jis vėl pasižymėjo savo įvairiaspalviais gabumais tiek visuomeninėje, tiek parapijos religinėje veikloje, už ką

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

NAUJA MELBOURNO APYLINKĖS VALDYBA

Pasibaigus visoms atostogoms, Australijos lietuviai vėl kimba į įvairius darbus, naujų valdybų rinkimus. Šių metų Melbourne Apylinkės Valdybos rinkimuose dalyvavo virš 150 žmonių. Susirinkimui ši kartą pirmininkavo inž. Algis Milvydas, kai ir kiti susirinkimo pravedėjai buvo parinkti iš jaunimo: sekretorė B. Šaulytė ir mandatų komisijoj taip pat buvo pasitikėta jaunimu. Buvusis pirmininkas Alb. Pocius padarė platų buvusios valdybos veiklos pranešimą, kuris, kartu su išdininko pranešimu, buvo vienbalsiai priimtas. Po įvairių diskusijų į naują valdybą antriems metams pasiliko ta pati. Vykęs susirinkimas buvo baigtas Lietuvos Himnu.

Buvęs susirinkimo pirmininkas inž. Alg. Milvydas, metus gyvenęs ir dirbęs Chicagoje, o taip pat plačiai aplankęs ir visą Amerikos žemyną, Bendruomenės laikraštyje "Mūsų Pastogėje" labai plačiai aprašė Amerikos negrų, jo vadinamų juodžiais, išigalėjimą ir kėsinimąsi į Chicago lietuvių rajonus. Šis labai vaizdus aprašymas, susilaukė didelio įdomumo Australijos lietuvių tarpe, nes, dauguma neturi jokio supratimo apie juodžių siautimą ir išigalėjimą Amerikoje.

PARAMA TAUTINEI SKAUTŲ STOVYKLAI

Žinomo Melbourne kelionių biuro savininko Balio Stankūnavičiaus pastangomis, buvo padaryti žygiai susitikti su Viktorijos valstijos premjeru R. Hamer, jam išaiškinant, kad šių metų pabaigoje Melbourne apylinkėje įvyks Tautinė Lietuvių Skautų Stovykla, į kurią atvažiuos stovyklauti nemažas skaičius užsienio lietuvių skautų. Po kurio laiko pats premjeras vėl iššaukė B. Stankūnavičių ir jam pranešė, kad Viktorijos valstijos vyriausybė lietuviams skautams suteikė vienkartinę 5000 dolerių pašalpą.

B. Stankūnavičius, be savo sėkmingo biznio labai daug prisidėjo ir prie lietuviško gyvenimo Melbourne, būdamas aktyvus akademinėje veikloje ir ypatingai

visi plačios apylinkės lietuviai, o taip pat ir bažnytinė vyresnybė reiškė ypatingą padėką.

50 kunigystės metų jau praeityje. Sveikiname, jubiliatą.

Vytautas Kasniūnas

jis yra iškilęs savo pamėgtame buriavime. Praeitais metais, savo klasės jachtinėse pasaulinėse varžybose Italijoje, jis su savo igula laimėjo antrąją vietą, kas įrodo jo labai aukštą buriavimo standartą.

Tautinės stovyklos Melbourne pasiruošimai jau eina prie galo. Pati stovyklos vietovė, pagal australų skautų pasisakymus, yra pati gražiausia Australijoje, todėl ir lietuviai skautai galės ypatingai gražiai praleisti tas keletą dienų šioje gražioje vietovėje. Kiek žinoma iš Amerikos ir Kanados atvyksta apie 100 svečių. Taip pat atstovai atvyks iš Anglijos ir kitų kraštų. Kiek žinoma svečiai Sydnėjų pasieks Kūčių dieną. Sydnėje praleis kelias dienas, po to svečiuosis sostinėje Canberroje ir vėliau stovykloje prie Melbourne. Pačią VI-ąją Tautinę Stovyklą sudarys trys pagrindinės stovyklos: Sesių, Brolijų ir Bendrijos, kurios bus suskirstytos į II pastovyklių. Šios stovyklos viršininku bus H. Antanaitis, kuris neseniai buvo iš paskautininko pakeltas į skautininko laipsnį. Jo pavaduotojai bus Pajauta Pullinen ir Vladas Stasiliūnas.

Jau yra sudarytas stovyklos dainorėlis, į kurį įeina 150 dainų. Jas surinkti padėjo visi Australijos rajono tuntai. Atrodo, kad skautai baigia atlikti visus pagrindinius darbus ir po jų telieka tik laukti taip brangių svečių iš užjūrio.

PHYSICIAN WANTED — FULL-TIME PHYSICIAN

FOR MODERN 350 BED Infirmary and Extended Care Facility in growing Orange County, in Goshen, New York.

Attractive salary with excellent County employee benefits (retirement plan and hospitalization provided) NEW YORK STATE LICENSE NECESSARY.

WRITE TO: MICHAEL TEMCHIN, M.D. MEDICAL DIRECTOR ORANGE COUNTY HOME AND INFIRMARY P. O. BOX 59 GOSHEN, NEW YORK 10924 (19-23)

TOOL AND DIE MAKER

Immediate opening on first shift for experienced tool and die maker to make wire forming jigs and fixtures for this manufacturer of wire products. Good hourly rate, excellent fringe benefits. Please call PETER HOPKINS for an interview.

216-941-9700

PREMIER MANUFACTURING CORP.

12117 BENNINGTON AVE. CLEVELAND, OHIO 44135 (19-23)

IMMEDIATE OPENINGS FOR:

1ST CLASS SKILLED

MACHINE OPERATORS

Be able to set up work from blue prints and close tolerance, with experience on numerically controlled vertical turret lathes. 2nd & 3rd shifts. Call or write P. OSBORN,

GRAY TOOL CO.

7135 Ardmore

Houston, Texas

713-747-1240

An Equal Opportunity Employer (17-26)

Mylimai motinai

EMAIŠMITIENEI

mirus, jos dukroms VANDAI ŠEPETIENEI ir LIDIJAI PETERSONIENEI jų šeimoms ir kitoms giminėms nuoširdi užuojauta

Stasė Stepas Smalinskai
Izolda Kęstutis Černiai
su šeimomis

Mylimam sūnui ir broliui

A. A.

EUGENIJUI KRIAUCELIŪNUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą IRENAI ir dr. LEONUI KRIAUCELIŪNAMS, sesutėms VIDAI ir JOLITAI, bei giminėms

Kartu liūdime

Dr. Justinas Dėdinas
Dr. Juozas Leseckas
ir sūnus Linas

L.T.S. Korp! Neo-Lithuania nariui kolegai

ALGIRDUI KAČANAUSKUI

mirus, jo dukrą AUDRONĘ, brolių GEDIMINĄ, gimines Lietuvoje užjaučia

Korp! Neo-Lithuania
New Yorke

Muzikui, neolituanui, kolegai, artimam jaunystės draugui

ALGIRDUI KAČANAUSKUI

mirus, dukrą AUDRONĘ, brolių GEDIMINĄ liūdesio valandoje užjaučia

Jonas P. Lenktaitis

JOURNEYMEN MACHINISTS

MUST BE ABLE TO SET UP AND OPERATE ALL TYPE MACHINES. MUST BE ABLE TO READ AND WORK FROM BLUE PRINTS & SKETCHES. MINIMUM 5 YEARS EXPERIENCE. STARTING RATE \$7.85 PER HOUR.

CONTACT

D. W. SANDERS—314-381-1504

BARRY WEHMILLER

4660 WEST FLORISSANT
ST. LOUIS, MO. 63115

An Equal Opportunity Employer M/F
(21-22)

TOOL & DIEMAKERS

1st CLASS

UP TO \$10.00 PER HOUR IF
QUALIFIED.

Tired of city living? Relocate to Dutchess County. To work in well established firm. Excellent working conditions plus all benefits. 11 paid holidays, 1 day vacation per month. (12 days after 1 year). Profit sharing, life insurance, fully paid Blue Cross/Blue Shield and major medical. Sickdays, bonuses, overtime. Will pay for moving expenses.

DITRON, INC.

ROUTE 22
PAWLING, N. Y. 12564

(914) 855-9300

(21-26)

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN

or

1ST CLASS SKILLED

HELP FOR A MEDIUM SIZED
STAMPING PLANT

TOOL and DIE LEADER

TOOL and DIE REPAIRMAN

MACHINE REPAIRMAN

MILLWRIGHTS

JOURNEYMEN

ELECTRICIANS

(CITY LICENSED)

QUALITY CONTROL

INSPECTOR

ALL MUST HAVE AUTOMOTIVE
STAMPING EXPERIENCE.

ALSO PRODUCTION SUPERVISOR
WITH AUTOMATIC AND COIL
FEEDER EXPERIENCE.

APPLY TO:

RENMUTH, INC.

9111 Schaefer

Detroit, Mich.

(18-27)

AUTOMATIC

BROWN & SHARPE

ACME GRIDLEY

SET-UP AND OPERATORS

Experienced persons to set-up and operate Brown and Sharpe and Acme Gridley machines. 1st and 2nd shift available. Air conditioned plant. Paid hospitalization, disability insurance, vacations, holidays, pension. Apply.

WESTERN ENTERPRISES

33672 PIN OAKS PARKWAY

AVON LAKE, OHIO

1-216-933-2171 or 1-216-871-2169

Equal Opportunity Employer

(19-21)

AGRICULTURAL WORKERS

\$2.50 PER HR. GUARANTEE

Our recent expansion program requires additional harvesters to pick our mushrooms. Under our guarantee plus incentive program, we will pay you \$2.50 per hour during our training program designed to enable you earn in excess of \$3.00 per hour. Our current harvesters under this program earn \$2.75-\$4.00 per hour.

This is a new incentive program, which combined with our group insurance program, provides an attractive full time agriculture employment opportunity.

Please apply in person daily, 8:00 a.m. to 5:00 p.m. at our VALMEYER PERSONNEL OFFICE.

CASTLE & COOKE FOODS

VALMEYER, ILL

618-935-2295 or 2282

Equal Opportunity Employer

(19-28)

OWNER OPERATOR & BROKERS

Pull co. van; permanent lease; full union benefits; all permit and taxes paid; tandem cabover sleeper equipment required and must meet legal length with 45' trailers; need immediately. Call B & L Motor Freight 1-614-349-7715.

(12-21)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

DETROITO ŠVYTURIO JŪRŲ ŠAULIAI PAMINĖJO DEŠIMTMEČĮ

Detroito švyturio kuopos jūrų šauliai gegužės 7-8 d. paminėjo savo veiklos dešimtmetį.

Minėjimą Kultūros Centro salėje pradėjo kuopos pirmininkas Alfus Šukys. Pasveikinęs atvykusiuosius, į garbės prezidiumą pakvietė: LŠST pirmininką Karolį Milkovaitį, LŠST garbės narį Vincą Tamošiūną, LŠST Garbės Teismo pirmininką Marijoną Šnapštį, Klaipėdos Jūrų šaulių Cicerioje atstovą Antaną Markauską, Vytauto Didžiojo Rinktinės Chicagoje atstovą Petrą Padvaiską, Vlodo Pūtvio šaulių kuopos Toronte atstovą Vytautą Pečiulį, Daukanto Jūrų šaulių kuopos Chicagoje atstovą Edmuntą Vengianską, L. K. Algirdo šaulių kuopos Hamiltone atstovą Povilą Kanopą, Baltijos Jūrų šaulių kuopos Toronte atstovą Petrą Joniką, Jūrų šaulių būrio Windsore — Mykolą Kizį ir kuopos kapelioną Kazimierą Simaitį.

Vicepirmininkui Juozui Kinčiui vadovaujant, įneštos į salę ir scenoje sustatytos vėliavos: Amerikos, Lietuvos, Vytauto Didžiojo Rinktinės, švyturio Jūrų šaulių kuopos, Baltijos Jūrų šaulių kuopos, St. Butkaus šaulių kuopos, L. K. Algirdo šaulių kuopos, Daukanto Jūrų šaulių kuopos, Klaipėdos Jūrų šaulių kuopos ir Vlodo Pūtvio šaulių kuopos.

Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti mirę kuopos šauliai. Invokaciją sukalbėjo kuopos kapelionas kun. Kazimieras Simaitis. Kuopos pirmininkas Alfus Šukys savo žodyje papasakojo atliktus dešimtmetyje kuopos darbus.

Kuopa iš 10 ją įkurusiu narių augo ir stiprėjo. Šiuo metu yra 193 nariai. Daugumoje turi uniformas. Kuopa turi įsigijusi prie Manchesterio 7,8 akro žemės sklypą ir jame įrengusi "Pilėnų" stovyklavietę.

Kuopoje gražiai dirba ir reiškiasi sesės šaulės, vadovaujamos moterų vadovės Angelės Šukienės.

Švyturio jūrų šaulių kuopa, minėdama savo veiklos dešimtmetį, išleido specialų leidinį, kuriame smulkiai aprašyta kuopos veikla ir įdėta nuotraukų. Leidinį redagavo Antanas Sukauskas.

Po akademijos sekė mininė dalis, kurią atliko iš Chicago atvykusi solistė Prudencija Bičkienė. Jos dainavimu svečiai buvo labai sužavėti ir ilgai, ilgai plojo.

Po koncerto sesės šaulės paruošė stalus skaniais valgiais. Ir tų valgių tikrai buvo daug ir visi skanūs. Tai

nuopelnas sesių šaulių ir jų šeimininkės Stasės Vičienės. Šokiams grojo Rimo Kaspučio orkestras "Romantika".

Minėjime ir vaišėse dalyvavo apie 250 asmenų. 42 chigagiškiai atvažiavo autobusu.

Sekmadienį, gegužės 8 d. šv. Antano šventovėje buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos. Šventei pritaikintą pamokslą pasakė kuopos kapelionas ir klebonas kun. Kazimieras Simaitis.

Po mišių parapijos kavinėje švyturio kuopos šaulės, vadovaujant šeimininkei Stasei Vičienei paruošė visiems skanių užkandžių. Vyko pokalbiai ir atsisveikinimai.

RAMOVĖ SUSIRINKIMAS

LKV "Ramovė" visuotinas metinis susirinkimas įvyko gegužės 15 d. šv. Antano parapijos mokyklos patalpose. Susirinkimą pravedė Stasys Šimoliūnas, sekretoriavo Juozas Leščinskas.

Į ramovėnų suvažiavimą įvykstanti Chicagoje, atstovais išrinkti: Juozas Leščinskas, Petras Bliūdžius ir Vincas Tamošiūnas. Nutarta Kariuomenės šventės minėjimą ruošti bendromis jėgomis su kūrėjais-savanoriais, ramovėnais, birutininėmis ir šauliais.

Į 1977 metų valdybą perrinkti tie patys asmenys: Stasys Šimoliūnas pirmininkas, Kazys Daugvydas ir Jonas Šepetys vicepirmininkais, Juozas Leščinskas sekretorius ir Bronius Tatarūnas išdininkas.

BAZARAS-GEGUŽINĖ

Š. m. birželio 5 d. (sekmadienį), Dievo Apvaizdos parapijas rengia Bazarą-gegužinę parapijos kieme ir salėje. Kviečiami visi dalyvauti.

TRĖMIMIŲ MINĖJIMAS

Birželio trėmimų minėjimas įvyks birželio 12 d. Kultūros Centre.

10:30 bus atlaikytos pamaldos Dievo Apvaizdos šventovėje. Po pamaldų tuojau seks minėjimas-akademija. Kalbą pasakys Michigano valstijos senatorius Anthony Derezynsky. Meninę dalį atliks estai, latviai ir lietuviai. Lietuvius meninėje programoje atstovaus Danutės Petronienės vadovaujama St. Butkaus šaulių, kanklininkų vienetas.

Minėjimą rengia Baltijos Tautų Komitetas, kuriam, šiais metais vadovauja lietuvis dr. Algis Barauskas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

WANTED EXPERIENCED
COLD DRAWN STEEL MILL
Needs experienced operators capable of set-ups and complete handling of combined drawing machine. Excellent salary and all fringe benefits.
BARNABO STEEL CORP.
8455 Ronda Drive,
Canton, Mich. 48187
West of Haggerty, South of Joy
(19-28)

CLERK

Typing inventory control, good with figures. Diversified duties with fast growing company. Good starting salary & benefits. Car necessary for your transportation. If you want to grow with us call 228-4010. (18-24)

DESIGNERS

CHECKERS

DETAILERS

WELDING FIXTURES

SPECIAL MACHINES

AUTOMATION

FULL BENEFITS

OVERTIME

ENVENING INTERVIEW BY

APPT.

CONTACT PETE KRAYDICH

WALTONEN

ENG. SERVICE

966 LIVERNOIS

TROY, MICH. 48084

313-588-2043

(17-26)

IMMEDIATE OPENINGS FOR

JOURNEYMEN

TUBE MILL OPERATOR

Immediate requirement on second shift for experienced tube mill operator. Must be able to set up and operate Yoder M-2 mill or equivalent. Several years of experience required as operator.

ALSO

TOOL AND DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Good wages, working condition, and benefits. Qualified applicants write to:

HUFFMAN

MANUFACTURING CO.

P. O. BOX 318

CELINA, OHIO 45822

An Equal Opportunity Employer

(12-21)

GRINDERS

OD and/or Cutter Grinder. Experienced on drills and reamers. Profit sharing, no production rates, new shop, working hours open.

HAYDEN TWIST DRILL

SALES CO.,

22822 GLOBE STREET

WARREN, MICH. 48099

313-754-7700

(18-24)

PRINTER ENGINEERS

Computer Peripherals, Inc., the joint venture company of Control Data Corporation, NCR Corporation and ICL Ltd. is involved in a major expansion program. We have immediate openings in the following areas:

- MICROPROCESS ENGINEER
- ELECTRICAL PROJECT ENGINEER
- MECHANICAL PROJECT ENGINEER
- NON-IMPACT PRINTER SPECIALISTS

For all engineering positions above, BS required, MS preferred, plus 2-5 years relevant experience.

We offer competitive salaries and benefits and outstanding growth potential. Please send resume and salary requirements to: Mr. Bob Brown

COMPUTER PERIPHERALS, INC.
1480 N. Rochester Road Box
Rochester, Michigan 48063
1-313-651-8810

An Affirmative Action Employer

(21-22)

4-SLIDE TOOL AND DIEMAKER

Full Range of Benefits. Day Shift. Could be experienced in

4-Slide and Progressive Die Tooling.

Apply 9 a.m. - 3 p.m. or by mail.

BANNER SPRING & 4 SLIDE CO.

9501 INKSTER ROAD

TAYLOR, MICH. 48182

An Equal Opportunity Employer

(21-25)

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

'Rytmečio žiedai'

Tokiu pavadinimu yra išleistas Clevelando Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos 1976-77 mokslo metų moksleivių metraštis. Atrodo, kad pavadinimas daug ką nusako, pavarčius jaunųjų rašinius pripildytus puslapius, mokyklos klasių ir veiklos nuotraukas bei dailias, lietuviškais motyvais su kurtas jaunų menininkių iliustracijas. Giliau panagrinėjus, užtinku ne vieną 'deimančiuką. Ryto Urbaičio apsakymėlis 'Ar jis negirdi? ne tik rodo sugebėjimą rašyti ir pasakoti, bet mąstyti ir daryti filosofines išvadas. Elenos Muliolytės 'Pieštukas', tai žaisminga ir psichologiniai įtikinanti metafora. Labiausiai vykę 'laisvosios kūrybos' rašinėliai, kuriuose gyva nesuvaržyta, kūrybiška jauno žmogaus dvasia. Kituose rašinėliuose mokyklinėmis temomis jaučiama stipri didaktika, kuri be abejo, yra pozityvios lituanistinės mokyklos įtakos išdava. Literatūros veikalų nagrinėjimai, daugumoje dviejų autorių ar dviejų veikalų palyginimai, šiek tiek stokoja gilumo. Juose jaučiamas schematiškas priėjimas prie kūrėjų ar jų veikalų dvasios, pilnai neižvelgiant jų kūrybos filosofijos. Ypatingai žavūs yra trumpučiai laisvi jaunųjų pasisakymai įvairiais gyvenimo klausimais. Į klausimą 'Kas yra meilė?' Paulius Ramūnas atsako '... kada tu už ką nors kenti', o Virginija Juodišiuotė

'...kada kuris žmogus yra toks svarbus, kad dėl jo galėtum pravirkti'. Jonui Alšėnui meilė yra 'draugystės džiaugsmas', o Andriui Kazlauskui džiaugsmas yra 'sielos ramybė'. Į temą 'jeigu pasaulis būtų mano rankose', visi turi įvairių standartinių taikos ir politikos idėjų, tačiau Virginija Juodišiuotė, realiai pažūrėjusi į nerealistišką klausimą, sąmojingai atsako: 'jis turbūt iškristų man iš rankų, nes būtų per sunkus'. Žodžiu tarant, metraštis tiek savo kuklia, bet skoninga išvaizda, tiek savo turiniu yra gražus mokyklos darbo vaisius, kuriuo gali pasidžiaugti tiek mokyklos vadovybė, tiek moksleivių tėvai.

Šiais metais, kaip ir kiekvieną pavasarį, lituanistinės mokyklos į gyvenimą palydi savo abiturientus, į juos sudėjusios daug darbo, pastangų ir vilčių. Tai mūsų būsimas visuomenės elitas, kuriame yra jau tvirtai įdiegtas lietuviškosios kultūros ir sąmonės diegas. Mokykla apipavidalina jauną lietuvį ir suteikia jam žinių, kurių jokia kita organizacija negali duoti.

Audra Nasvytytė

Pokalbyje su mokyklos direktore Vida Augulyte teko išgirsti malonių pasisakymų. O. Augulytė jaučia gilų dėkingumą mokytojams, kurie per šaltį, pusnį, lietų ir karščius atvyksta į mokyklą, nešini savo mokslo priemonėmis, jas daugeliu atveju net patys pasigaminami. Jos malonūs žodžiai tenka ir tėvams, kurie pereitos žiaurios žiemos metu parodė didelį dėmesį mokyklai. Buvo net suorganizuotos patalpos privačiuose namuose, jei dėl kuro trūkumo būtų reikėję mokyklą laikinai uždaryti. Dėka visų pasišventimo ir ištvėrmės, buvo praleistas tik vienas šeštadienis. Direktoriaus ypatinga padėka tenka tėvų komiteto pirmininkei p. Valdinei Žiedonienei, kuri buvo sutikusi savo namuose priimti net du skyrius.

Pereitais mokslo metais, kurių iškilmingą uždarymą

Šv. Kazimiero lit. mokyklos Clevelande mokiniai su mokytojais 1976-1977 m.

V. Bacevičiaus nuotr.

mokykla švenčia gegužės 22 dieną, mokyklą lankė arti 140 moksleivių. Mokykloje dirbo 17 mokytojų, jų skaičiuje ir bibliotekos vedėja. Šiais metais įvesta speciali klasė mišrių šeimų vaikams, kurie neturi progos namuose kalbėti lietuviškai. Veikia kanklių ir tautinių šokių pamokos. Pati mokyklos direktorė Vida Augulytė ne vieno dėsto ir administruoja mokyklą, bet ir pati savo kūrybiniu žodžiu talkininkauja mokyklos pasirodymuose, parašydama specialius vaizdelius motinos dienos minėjimams.

Šiais gi metais, Šv. Ka-

Rūta Staniškytė

zimierio mokykla išleidžia šešis abiturientus. Lidija Balčiūnaitė, aukštesniąją mokyklą baigusi vienas penketukais, pabrėžė, kad lituanistinė mokykla jai padėjo taisyklingai išmokti lietuvių kalbą ir davė daugiau žinių apie jos tėvų kraštą. 'Aš didžiuojuosi, kad kalbu lietuviškai, nes esu lietuvaite. Tačiau, jei nebūčiau kalbėjusi namie lietuviškai, mokykla nebūtų manęs išmokiusi'. Lidija taip pat yra Grandinėlės šokėja ir aktyvi moksleivių ateitininkų organizacijos narė. Andrius Kazlauskas, vienintelis jaunuolis abiturientas, paklaustas ką jam davė mokykla pareiškė, kad ji suteikusi jam daug žinių apie Lietuvą, ypatinai supažindinusi su Lietuvos istorija. '... tačiau aš iš namų žinau, kad esu lietuvis', su pasididžiavimu tvirtino jis, pabrėždamas, kad pirmoje eilėje jo šeima jį išaugino lietuviu. Jis kritiškai žiūri į baigiamuosius egzaminus tvirtindamas, kad jie esą per sunkūs šių laikų lietuviškam jaunimui. Audra Nasvytytė kurios ištverme ir tėvų pasišventimu reikia stebėtis, nes ji gyvena Conneaut miestelyje - virš 64 mylių nuo Clevelando, mokyklą sėkmin

gai baigė, mokslo metų bėgyje laimėdama rašinių konkursus, nors jos gyvenamoje vietoje nėra nė vienos lietuviškos šeimos. Rūta Staniškytė, taip pat Grandinėlės šokėja ir jaunimo organizacijų veikėja, nesigaili išvargusi mokykloje dvyliką metų. 'Kiekvienam lietuviui lietuviška mokykla yra reikalin-

Sigutė Lenkauskaitė

ga. Nors sunku buvo ruoštis egzaminams, bet aš supratau, kiek daug išmokau', sako ji. Sigutė Lenkauskaitė, savo prigimtini visuomeniška ir linkusi į viešumą, yra taip pat rašinio konkurso laimėtoja, dainuoja 'Nerijos' mergaičių chore ir aktyviai dalyvauja jaunimo veikloje. Dalia Miškinytė, veikli skautė ir Grandinėlės orkestro fleitistė, sako, kad dvylika lituanistinės mokyklos metų jai buvę labai naudingi, nes padėję suprasti, kodėl tėvai rūpinasi jos lietuviškumu. 'Aš norėčiau, kad ir mano vaikai taip pat mokytųsi, kaip ir aš. Tik gailiuosi, kad nebuvo pakankamai laiko praleisti lietuviškam mokslui, nes yra daug darbo, sąžiningai besimokant dviejose mokyklose. Egzaminai buvo labai sunkūs, bet dabar malonu, kad dvylikos metų darbas nenuėjo veltui', dailia lietuviu kalba aiškina Dalia Miškinytė.

Sunkus lituanistinių mokyklų darbas, tarsi plaukimas prieš gyvenimo srovę. Tačiau ištvermė, pasišventimas ir lietuviškas idealistinis entuziazmas neša gražius vaisius. Tik vis kas pavasarį tenka apgailestauti, kad tik nedidelė dalis lietuvių tėvų jaučia pareigą rūpintis, kad jų vaikai išliktų mūsų tautinės gyvybės palaikytojais. Toji saujelė lietuviško jaunimo, kurią pakartotinai matome mūsų organizacijose, ansambliuose, koncertuose, yra mūsų vilčių pagrindas. Bet nėra nei sąžininga, nei

Dalia Miškinytė

tikslu, kad didelis skaičius lietuvių tėvų lieka abejingas lituanistinės mokyklos darbui. Gyvenimo patogumų išlepinti, jie nelieta ištikimi savo tautos pareigai. Jei sielojamės dėl naikinamos tautos jei dar jaučiame savyje lietuviško kraujo balsą, tai reikia tikėtis, kad ateinantį rudenį mūsų vienintelė lituanistinė mokykla didžiulėje Clevelando kolonijoje turės didelį skaičių mokinių. Tiems, kurie dirba nedėkinga lituanistinio švietimo darbą, priklausoma padėka. O tiems, kurie sąžiningai veža savo vaikus kas šeštadienį į lituanistines mokyklas, lieka malonus atliktos pareigos jausmas.

GOLFININKAI PRADĖJO SEZONĄ

Gegužės 14 d. Clevelando Lietuvių Golfo Klubas atidarė šių metų sezoną. Oras buvo puikus, dalyvavo 24 žaidėjai. Geriausių pasekmių pasiekė: A. Andrus, E. Bliumentalis, R. Pauliukonis. Tiksliausias smūgis — Vyt. Šlapelis. Ilgiausias smūgis — L. Staškūnas.

Sekančios žaidynės: birželio 11 d. 9 val. (šeštadienį), Tam-A-Rac golfo laukuose, 38000 Lake Shore Blvd.

Šių metų Amerikos-Kanados lietuvių tarpmiestinės žaidynės vyks Chicagoje Darbo Dienos savaitgalį. Clevelando Lietuvių Golfo Klubas joms rengiasi ir tikisi skaitlingai dalyvauti.

(ag)

• Marius ir Jūratė Jakuliai, buvę clevelandiečiai, dabar abu sėkmingai verčiasi advokatūra, iš Greenwich, Conn., kur yra įsikūrę, atnaujindami Dirvos prenumeratą pridėjo auką 27 dol. Nuoširdžiai dėkojame.

Lidija Balčiūnaitė

Andrius Kazlauskas

TOOLMAKERS

Must be journeyman or equivalent and be able to work any shift. Full benefits.

APPLY

CHAMPION SPARK PLUG CO.

20000 CONNER
DETROIT MICHIGAN 48234

An equal opportunity employer Female/Male

(20-23)

AUTOMATIC SCREW MACHINES

OPERATORS & SETUP

Acme Gridley and Davenport Screw Machines. All brass work. Modern plant located in Piedmont area of North Carolina. Excellent fringe benefits including profit sharing retirement. Will relocate. Salary based on experience. Send resume or call:

WALTER H. WILSON, DIRECTOR OF PERSONNEL

THOMAS MANUFACTURING CO., INC.

1024 Randolph Street
Thomasville, N. C. 27360
(919) 475-2131

An Equal Opportunity Employer

(19-21)

FISHER BODY PONTIAC PLANT

TOOL MAKERS

APPLY IN PERSON MONDAY THRU FRIDAY
8. A.M. - 3 P.M.

900 Baldwin Ave.
Pontiac, Mich. 48055

An Equal Opportunity Employer M/F

(20-21)

Williams Research Corporation PROCESS MANUFACTURING ENGINEER MILL MACHINIST LATHE MACHINIST TOOL MAKER

An excellent salary and benefits package, relocation to our pleasant Detroit suburb, and cost-of-living allowance are offered. Please forward resume, in strict confidence, to:

PERSONNEL DEPARTMENT

Williams Research Corporation

2280 WEST MAPLE ROAD
WALLED LAKE, MICHIGAN 48088
(313) 624-5200

An Equal Opportunity Employer

(21-23)

IMMEDIATE OPENINGS FOR

PRODUCTION SUPERVISORS

Excellent opportunity in manufacturing environment for individuals with experience in supervising industrial power sewing operations.

Company offers excellent salaries as well as a benefit program that includes paid hospitalization and life insurance, dental care coverage, stock and product discounts.

Those with experience should send resume or apply in person between the hours of 8 AM and 4 PM to:

SALARIED PERSONNEL DEPARTMENT
FISHER BODY DIVISION
EUCLID PLANT
20001 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44117
216-266-5058

GMC

An Equal Opportunity Employer M/F/H

(19-21)

SUNNYS HILLS 200 SKLYPŲ YRA LIETUVIŲ NUOSAVYBĖJE

New Yorko ir New Jersey lietuvių komitetų dėl Sunny Hills vardu norime duoti trumpą pareiškimą apie esamą šios kolonijos padėtį.

Prieš tris metus pradėtas mūsų darbas suburti didesnę skaičių lietuvių į Sunny Hills naujo miesto gražią vietovę, nežiūrint neužtarnautos kritikos, jau turi gerus pagrindus ir gražią ateitį.

Šiuo metu virš 200 sklypų yra lietuvių nuosavybėje. Dar šiais metais mūsų komitetų 4 nariai statosi naujus namus. Jų pėdomis seka keletas iš skirtingų Amerikos vietovių tautiečių.

Malonu pasidžiaugti, kad mūsų siekiai pradeda įsigyvendinti ir prašome visus pamiršti pavydus ir bereikalingas kritikas mūsų geriems tikslams.

Pakartotinai primename, kad mes kviečiame tik tuos lietuvius prisidėti prie mūsų, kurie dėl susidėjusių aplinkybių turi palikti esamas gyvenvietes ir keltis į gražesnę gamtą, sveikesnę klimata, pigesnę pragyvenimo vietovę kartu nepasimetant nuo lietuvių ir lietuviškos veiklos.

Mūsų tikslas nėra skaldyti ar naikinti lietuviškas kolonijas Amerikoje, bet padėti jiems neišsibirstyti kūriantis naujose vietovėse.

Tiems lietuviams, kuriems Sunny Hills vietovė ar mūsų idėja nepatinka, linkime geriausios sėkmės kur jie bebūtų.

Jonas Zubavičius
Vytautas Beleckas (sk)

WANTED 1st CLASS MAINTENANCE MECHANICS WITH LIFT TRUCK EXPERIENCE ALSO JOURNEYMEN MILLWRIGHTS

Experienced in general industrial plant maintenance and repair of equipment. Good hourly rate WITH PLENTY OF OVERTIME. Fully paid hospitalization, plus other benefits.

APPLY IN PERSON
Between 8 A.M. and 4 P.M.
ALUMINUM SMELTING & REFINING CO.
5443 DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS, OHIO

(21-30)

DIE REPAIRMAN

1ST SHIFT

PROGRESSIVE DIES

Hourly Rate and Fringes

216-267-5204

BETWEEN 8 A.M. to 4 P.M.

(21-24)

OWNER OPERATORS AND FLEET OPERATORS

With tandem-sleepers and good drivers needed at Manistee, Mich. Operation covers Ohio, Indiana, and Illinois, and return to Michigan. Call collect: GILLILAND TRANSFER CO., FREMONT, MICH. 616-924-0110.

(12-21)

HOUSE FOR SALE

Off Norwood near St. George's — 2 family six and five, 2 furnaces, 3 bedrooms down, modern bathroom down, large kitchen, 1½ car garage, to settle estate. Seller wont offer now. Asking 14,500. Call 531-0606.

FLORENCE ROME
Real Estate

(20-21)

• Taisau TV, radijo, stereo ir įvairius kitus elektrinius namų ruošos įrankius. Tel. 531-2568.

(18-21)

• Lietuvių grožio salonas **SILVER SHEAR** — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

MOLDMAKERS FOR SMALL MOLDS Days, Steady, Benefits

Call 313-544-7778

(19-21)

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

Lietuvių Namams reikalingas administratorius

Clevelando lietuvių namų bendrovei reikalingas pasta-to, klubo ir valgyklos administratorius, kalbą lietuviškai ir angliškai, turįs patyrimo panašiam biznyje ir sugebą administruoti personalą. Pageidaujama, kad būtų patyręs maisto ir gėrimų prekyboje.

Mokamas aukštas atlyginimas ir nušimtis iš operacinių pajamų gryno pelno. Sėkmingam administratoriui tai pastovus ir nuolatinis darbas.

Asmenys, kurie domisi šia tarnyba, prašau rašyti Lithuanian Village Inc. pirmininkui adv. Algiui Širvaičiui, 877 E. 185 St., Cleveland, Ohio 44119. Telefonas (216) 692-1222.

INSPECTOR

Need an inspector with machine shop, welding, or incoming inspection experience. Ability to read blueprints and use inspection gauges is necessary. This is a salaried position with excellent fringe benefits. Send resume or make application at:

HOMAN DIVISION

DAYTON-WALTHER CORP.

8711 Reading Rd.

Reading, Ohio 45215

761-1550

We are an equal opportunity employer

(17-23)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

GUARANTEED guardian memorials

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

Monuments FOR MEMORY

CLEVELANDE IR APYLINKSE

APLANKYKIME ARTIMŲJŲ KAPUS

Clevelando ramovėnai yra įvedę gražų paprotį, kapų lankymo dieną aplankyti mirusių skyriaus narių kapus.

LKVS "RAMOVĖ" Clevelando skyriaus valdyba skelbia mirusiųjų "Ramo-vės" narių lankymo tvarką.

Šeštadienį, gegužės 28 dieną 2 val. p. p. renkamės prie naujos parapijos, iš ten vykstama į kapines.

Sekmadienį gegužės 29 d. 1 val. 30 min. p. p. Visų Sielių kapinėse prie prezidento a. a. A. Smetonos kapo, bus padėtas vainikas.

Pirmadienį, gegužės 30 d. 8 val. 30 min. ryto, kviečiame lietuvių visuomenę rinktis prie Šv. Jurgio šventovės iškilmėms.

Pamaldų metu šventovėje giedos Ramovėnų choras. Po to dalyvaujame bendruose pusryčiuose su Amerikos veteranais.

Maloniai kviečiame šaulių Karininko Juozapavičiaus ir Žalgirio kuopas prie ramovėnų prisidėti ir mums padėti.

Taip pat kviečiame ir visą lietuvišką visuomenę, visur kartu su mumis dalyvauti, prisiminti savo artimuosius, kurie amžiams išsiskyrė iš mūsų tarpo.

Ramovės Clevelando
Skyriaus Valdyba

• Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas įvyksta šį savaitgalį, gegužės 28-29 d.d. Clevelande, Park Plaza Hotel. Smulkesnė programa atspausdinta Dirvoje nr. 20. Į paskaitas įėjimas laisvas visiems.

• Juozas Rumbutis, clevelandietis, neseniai prie Genevą, Ohio nusipirkęs stambų ūkį, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką 17 dol. Ačiū.

• A. Mačionis ir ponai, newyorkiečiai, kurie keliai nuolatiniame apsigyvenimui į St. Petersburg Beach, Floridoje, viešėdami Clevelande pas p.p. Ed. Stepus, jų lydimi, aplankė Dirva, atnaujino prenumeratą ir paliko auką. Ponai Stenai taip pat paliko auką. Ačiū.

• Community Cultural Activity Center Inc. šaukia susirinkimą šį ketvirtadienį, gegužės 26 d. 8 val. vak. Parma Regional Library, 5850 Ridge Rd.

Etninės grupės ir paskiri asmenys kviečiami dalyvauti svarstant Southwest rajone kultūrinio centro naudą. Dėl informacijų skambinti 661-0644.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMO

BANKETAS

įvyks PARK PLAZA HOTEL

(kampas Carnegie ir East 96 Street) Clevelande,

š. m. gegužės 28 d., šeštadienį, 6 val. vak.
kokteiliai, 7:30 val. vak. koncertas.

PROGRAMĄ ATLIEKA:

smuikininkė Elena Bergienė ir pianistas Andrius Kuprevičius.

Po koncerto vakarienė ir šokiai.

Bilietas asmeniui \$17.50. Studentui \$12.50.

Dėl bilietų kreiptis į dr. N. Juškėnienę (216) 932-6019.

• ALT Clevelando skyriaus naujoji valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. A. Rukšėnas, vicepirm. dr. V. Stankus, vicepirm. tarporganizaciniams reikalams I. Bublėnė, vicepirm. spaudos reikalams inž. Pr. Razgaitis, išdin. K. Karalis ir sekr. inž. A. Pautienis ir J. Malskis.

• Kun. J. Vaišnys, S. J. Laiškai Lietuviams redaktorius, dalyvavęs Clevelande skautijos vadovų suvažiavime, aplankė Dirvą.

• Vytautas Braziulis, 77 metų amžiaus, laikraštininkas ir visuomenininkas, su negalavus širdžiai, paguldy-

tas Hillcrest ligoninėje, 6780 Mayfield, Clevelande. Telef. 449-4500. Linkime greit pasveikti.

LB CLEVELANDO APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

š. m. gegužės mėn. 8 d. LB Clevelando Apylinkės Valdyba buvo sukvieta kolonijos lietuvių į metinį susirinkimą, į kurį nemažas skaičius bendruomenės narių atsilankė.

Susirinkimas buvo pradėtas tautos himnu ir mirusiųjų pagerbimu. Toliau pagal patiektą dienotvarkę sekė Valdybos pirmininko ir kitų Valdybos narių pranešimai. Pranešimus susi-

rinkusieji atidžiai iš klausė ir kur reikėjo pareiškė savo pastabas. Apskritai Valdybos metų bėgyje atliktais darbais visi pasidžiaugė ir gėrėjosi ta darbo dvasia, kuri taip gražiai jungianti visus Clevelando lietuvius į vieną didelę darnią lietuvišką šeimą.

Ypač tenka vertinti Valdybos darbus kultūrinėje srity, kur ne tik Clevelando lietuviams teko gėrėtis kultūringom pramogom, kaip aukšto lygio koncertais ar išpūdingu Naujųjų Metų sutikimu, bet ir visu ciklu rimtų paskaitų. Kas mėnesį surengtos vakaronės įgijo didelį populiarumą visuomenėje ir yra visų laukia-

mos ir lankomos. Tad galima pasakyti, jog praėjusių metų valdybos darbas vyko tikrai kultūrinės veiklos ženkle.

Po šių pranešimų vyko gyvos diskusijos, kur buvo paliesta įvairių aktualių klausimų. Diskusijos taip pat praėjo nuoširdžio bendradarbiavimo dvasioje.

Į naują Valdybą buvo perrinkti: Jurgis Malskis, P. Karalius, V. Biliūnas ir S. Astrauskas.

Dabartinį valdybos sastatą sudaro pirm. J. Malskis, vicepirm. V. Mariūnas, sek. P. Karalius, išd. S. Astrauskas, švietimo vadovas B. Gražulis, parengimo vad. V. Biliūnas, soc. reikalams V. Bacevičius. Sveikinam šių metų apylinkės valdybą ir linkim ir toliau dirbuotis jungiant visus Clevelando lietuvių bendram vienam tikslui išlikti lietuviams iš-eivioj ir kovoti už tautos šviesesnę ateitį. (i)

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

Prie Norwood, arti šv. Jurgio parapijos bažnyčios. 2 šeimų, šeši ir penki, 2 šildomi pečiai, 3 miegamieji žemai, moderni vonios kambarys žemai, didelė virtuvė, 1 1/2 garažo. Pardavėjas nori pasiūlymą dabar. Prašo \$14,500. Skambinkite 531-0606.

FLORENCE ROME
Real Estate

(20-21)

ENGINEERS
MECHANICAL
ELECTRICAL
DESIGNER
MECHANICAL
DETAILERS
MECHANICAL

Immediate Openings for the above skills. Call or send Resume to:

W. L. TANKSLEY & ASSOC.
16101 Snow Road
Brookpark, Ohio 44142
216-362-6222

An Equal Opportunity Employer

DIRVA

• Vilčiai papildomus įnašus per pirm. K. Pocių įmokėjo:

30 dol. — Julius Butkus.

25 dol. — X. Y.

20 dol. — Kęstutis Pocius.

10 dol. — Kazys Čiuvinas, Antanas Vilutis, Julius Pocius.

5 dol. — Juozas Lubinas.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

• Mečys ir Birutė Abromaičiai, nuoširdūs Dirvos rėmėjai Toronte, atnaujindami prenumeratą 2 metams, pridėjo auką 24 dol. Ačiū už paramą.

• Inž. Vaclovas Mažeika, gyv. Park Ridge, Ill., padidino savo Vilties įnašą, atsiųsdamas 25 dol. ir linki Dirvai sėkmės.

Ačiū už įnašą ir linkėjimus.

• Bronius ir Aldona Michelevičiai, ilgamečiai Washingtono, D. C. gyventojai, pastoviam apsigyvenimui išvyksta į Floridą. Jie įsigijo namus Sarasotoje, Siesta Key saloje.

LKDS KONFERENCIJA

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Konferencija įvyks 1977 m. gegužės 28-29 d.d. Chicagoje, Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje — 4420 So. Fairfield, Chicago, Ill. 60632.

Konferencijos darbotvarkėje:

Gegužės 28 d., šeštadienį, 1 val. po pietų konferencijos atidarymas; sveikiniai; LKDS vykdomųjų organų rinkimai. Simpoziumas: LKDS veiklos šios dienos uždaviniai ir jaunosios kartos veikla. Moderatorius — Pranas Razgaitis.

8 val. vakare Sharko's restorane — 6301 W. 63rd Street — vakarienė. Pagrindinis kalbėtojas — Algirdas J. Kasulaitis.

Gegužės 29 d., sekmadienį, 10 val. ryte pamaldos už A. A. Kankinį Arkivyskupą Mečislovą Reinį Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnašauja ir pamokslą sako vysk. V. Brizgys.

Arkivyskupas Mečislovas Reins — knygos — mono-

Maloniai kviečiame visus į

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMO

BANKETA,

1977 m. gegužės 28 d. 8 val. vak.

SHERATON HOTEL, 1725 J. F. KENNEDY BLVD.,
PHILADELPHIA, PA.

Šilta vakarienė, kokteiliai, šokiai grojant NEO-LITHUANIA orkestrui iš Chicagos ir dainininkė IRENA MAŽEIKAITĖ. (V. Stankienei dėl susidėjusių aplinkybių negalint dalyvauti).

Ši jauna dainininkė labai pritampa prie garsaus Neo-Lithuanų orkestro.

ALT S-gos seimo proga bus svečių iš kitų kolonijų, tai sutiksime pažįstamų ir draugų Automobilius galima pastatyti viešbučio garaže ar greta esančioje aikštėje.

ĮEJIMAS 15 DOL., JAUNIMUI TIK Į ŠOKIUS — 5 DOL.

ALT S-gos Seimo Rengimo Komitetas

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS

PENKIOLIKTOJO

SEIMO DARBOTVARKĖ

SEIMAS VYKSTA SHERATON VIEŠBUTYJE

1725 J. F. Kennedy Blvd., Philadelphia, Pa.

Šeštadienis, gegužės 28 d.

10:00-11:00 REGISTRACIJA;

11:00

Seimo atidarymas ir garbės prezidiumo sudarymas;

Iškilmingas posėdis:

1. Seimui rengti komiteto pirmininko Vytauto Matonio žodis;
2. Himnai;
3. Invokacija;
4. ALT S-gos pirmininkės žodis — Emilija Čekienė;
5. Mirusių Sąjungos narių pagerbimas — Jurgis Sirusas;
6. Sveikiniai — Juozas Bagdonas;
7. Paskaita — Tautinės idėjos kelias — inž. Pijus J. Nasvytis.

12:30-2:30 DARBO POSĖDIS:

1. Seimo prezidiumo sudarymas;
2. Darbotvarkės priėmimas;
3. Seimo komisijų sudarymas;
4. Sąjungos valdybos ir revizijos komisijos pranešimai;
5. Diskusijos dėl pranešimų.

2:30-3:30 PERTRAUKA.

3:30-5:30 DARBO POSĖDIS:

1. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pranešimas — inž. Algis Sperauskas;
2. Pranešimas ALTos reikalais — Teodoras Blinstrubas;
3. Diskusijos dėl pranešimų.

8:00 BANKETAS.

Sekmadienis, gegužės 29 d.

10:00-12:00 DARBO POSĖDIS:

1. Skyrių atstovų pranešimai;
2. ALT S-gos Rytų Apygardos pirmininko pranešimas;
3. Skyrių veiklos apžvalga;
4. Diskusijos dėl pranešimų.

12:00-2:00 DARBO POSĖDIS:

1. Mandatų komisijos pranešimas;
2. Nominacijų komisijos pranešimas;
3. Rinkimai: Sąjungos pirmininko ir valdybos narių;
4. Kontrolės komisijos ir Tarybos narių rinkimai;
5. Nutarimų komisijos pranešimas;
6. Kiti klausimai ir sumanymai;
7. Seimo uždarymas.

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugijos "Viltis" narių susirinkimas įvyksta po ALTs Seimo toje pačioje salėje, 1977 m. gegužės 29 d.

grafijos, parašytos Lietuvoje, pristatymas visuomenei parapijos mokyklos salėje. Su monografija supažindins Petras Maldeikis; LKDS konferencijos uždarymas ir A. A. Prel. M. Krupavičiaus kapo aplankymas.

STOVYKLAUTOJŲ IR PAŠLIUŽININKŲ DĖMESIUI!

Parduodamas 1/2 akro sklypas prie gražaus ežero 2600 pėdų aukštumoje. (4 valandos nuo Clevelando, 2 valandos nuo Pittsburgho) — "Deep Creek Lake" vietovėje. Telefonas (616) 243-9333. Galima pirkti išsimokėjimui. (21-24)

• Prano Čepėno Naujųjų laikų Lietuvos istorijos I t. jau išspausdintas ir atiduotas įrašyti. Kaina \$15.00. Užsisakyti šiuo adresu: J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160.

• Juozas Petrauskas, V. D. šaulių rinktinės Chicagoje meno vadovas praneša, kad teatro festivalyje jo vadovaujama meno kuopelė vaidins ne Kairio "Didysis penktadienis", bet Juozo Nemunėlio "Prakeiktas raštelis", kurį režisuoja Elena Olšauskienė.

• ALT S-gos Elizabetho skyrius metiniame susirinkime nutarė iš praeitais metais turėtų pajamų paskirti Vilties draugijai 50 dol. Valdybos išd. Pranas Domijonaitis dabar atsiuntė čekį 50 dol. sumoje skyriaus įnašams Vilties draugijoje padidinti. Už paramą nuoširdžiai dėkojame.

• BALFo Centro Įstaiga persikėlė į naujas patalpas, kurių adresas yra: 2558 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629. Telefono numeris lieka nepasikeitęs — (312) 776-7582.

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys, linkėdami laikraščiu stiprėti.

27 dol. — advokatai Marius ir Jūratė Jakuliai.

24 dol. — Mečys ir Birutė Abromaičiai.

10 dol. S. Thomas, A. Mačionis, Ed. Stepas.

7 dol. V. Kačinskas, A. Petrauskis, J. Vaičaitis, T. Bogušas, V. Abraitis, M. Vaičienė.

5 dol. — B. Michelevičius, G. Balandas.

NURSE—LPN. Nursing home for retarded children requires LPN on 3-11 shift. Alternate weekends free. Top salary and benefits. Lansdale area. Call 215-699-3549 for interview appt. between 11 a.m. and 5 p.m. (17-25)

SKILLED V. W. MECHANICS TO LIVE AND WORK IN BEAUTIFUL COLORADO TOP PAY

Denver's Newest V. W., Subaru, GMC Truck Dealership. We are at fast growing dealership, and can offer you an opportunity to grow with us. Ideal working conditions and equipment.

NORTHWEST AUTO
ROSS HALFYARD
CALL COLLECT
303-469-1831

(19-21)

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonaai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Sezonas prasideda liepos 2 d. ir baigiasi rugsėjo 5 d. Nuo liepos 2 iki 16 ir nuo rugpjūčio 21 iki rugsėjo 5 nuo kambarių duodama 20% nuolaida.. Vasarvietė pasižymi patogiais kambariais geru maistu, įdomia kultūrine programa ir prieinamomis kainomis. Informacijai adresas: Guest House, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maina 04046. Telefonas — 207-967-2011. (21-23)